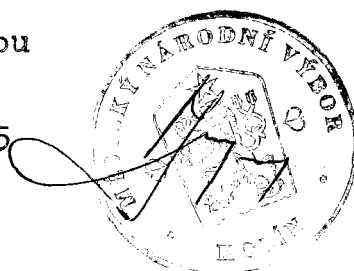

KRONIKA MĚSTA KOLÍNA

1985

DÍL III.

Schváleno radou
MěstNV Kolín
dne 28.4.87
usnesení č.135

11.

Š K O L S T V Í A P É Č E O M L Á D E Ž

JESELNÁ ZAŘÍZENÍ

Kapitolu o školství započnu i letos informacemi o jeselných zařízeních, třebaže jesle nepatří do úseku školství, ale zdravotnictví. V jeslích také nepůsobí pedagogický personál, ale zdravotní sestry.

Stav a kapacita jeselných zařízení ve městě se již po řadu let nemění. Na území města Kolína je šest jeselných zařízení s celkovou kapacitou 229 míst pro děti ve stáří od šesti měsíců do tří let. Pět z těchto zařízení spravuje Městský národní výbor v Kolíně, jedno závod Tatra Kolín. Tři jeselná zařízení jsou samostatná, tři spojená s mateřskými školami pod jednou správou. Samostatné jsou Jesle v Kolíně IV, Tylova ulice, Jesle v Kolíně III, Kouřimská ulice, a Jesle v Kolíně V, Štítného ulice. S mateřskými školami jsou spojeny Jesle v Kolíně II, Voskresenská ulice, Jesle v Kolíně II, uli-

ci Rimavské Soboty, a Závodní jesle Tatry Kolín v Kolíně II, Bezručově ulici.

Kapacita všech kolínských jeslí byla ve školním roce 1984/85 využita na 70,4 %. K prvnímu září 1985 byly z jeslí vyřazeny děti starší tří let a přijaty nové. Rodiče z Kolína podali 124 žádostí o umístění dětí do jeslí, ve kterých bylo 143 volných míst. Umísťování dětí do jeslí od nového školního roku 1985/86 tedy nedělalo žádných potíží, jako tomu bylo ještě nedávno v dřívějších letech a Městský národní výbor mohl bez problémů vyhovět všem žadatelům.

Objekty jeselných zařízení nejsou všechny v dobrém stavu. Něžhůře na tom jsou jesle v Kolíně III, Kouřimské ulici, které jsou umístěny v budově, která dříve sloužila jako ženský klášter. Navíc jsou v území, kde se počítá s asanací a novou výstavbou. Proto se zde zatím provádějí, a to ještě se značnými obtížemi, jen nejnnutnější údržbářské opravy, třeba že by celá budova i její vnitřní zařízení potřebovaly generální opravu.

Přesto, že v současnosti kapacita kolínských jeslí dostává zájmu rodičů o umístění dětí v jeslích, připravuje dále Městský národní výbor výstavbu nového jeselného zařízení na pozemku v sousedství velkokapacitní mateřské školy ve Vávrově ulici. Nové jesle mají mít 70 míst a jejich výstavba by měla být financována ze sdružených prostředků. V současné době zpracovává projekt nových jeslí Krajský projektový ústav v Praze. Výstavba by měla probíhat v letech 1987 - 1988, což považují za termín naprosto nereálný.

MATEŘSKÉ ŠKOLY

Dlouholetý problém mateřského školství v Kolíně, to je nedostatečná kapacita kolínských mateřských škol, byl vyřešen a odstraněn uvedením do provozu velkokapacitní mateřské školy pro 360 dětí v roce 1982 a od té doby již prakticky neexistuje. V průběhu školního roku 1984/85 mohl Městský národní výbor vyhovět všem oprávněným žadatelům o umístění dětí v mateřských školách ve městě. Také při zápisu dětí pro školní rok 1985/86 mohl do mateřských škol zařadit všechny děti, jejichž rodiče žádali o jejich přijetí. K 1.září 1985 umístil MěstNV do všech mateřských škol, které spravuje, nově 255 dětí a ještě mu zůstalo v rezervě 12 neobsazených míst. Stejně tak bez zvláštních problémů zařadily kolínské závody děti svých zaměstnanců do svých závodních mateřských škol.

V letošním roce se stav mateřských škol na území města Kolína ani jejich kapacita nezměnila. Dále je v Kolíně v provozu dvanáct mateřských škol s celkovou kapacitou 1 352 míst. Šest mateřských škol s kapacitou 877 míst spravuje Městský národní výbor, šest závodních mateřských škol se 475 místy spravují kolínské závody Tatra, Tesla, Strojbal, Kablo a Okresní ústav národního zdraví v Kolíně. Celková kapacita všech těchto škol byla ve školním roce 1984/85 využita na 69 %. Vedle těchto normálních mateřských škol funguje ještě speciální mateřská škola/nemocnici pro děti delší dobu hospitalizované a zvláštní mateřská škola, která je umístěna v budově mateřské školy v Kolíně II, Bachmačská ulice, pro děti mentálně retardované. Zvláštní mateřská škola je v provozu už druhým rokem

má dvě třídy a v každé je po deseti dětech. Škola získala již své opodstatnění, zajišťuje základní logopedickou péči, má poradnu s rehabilitačními pracovníci a spolupracuje s dětským psychiatrem.

ZÁKLADNÍ ŠKOLY

Od 1.září 1984 byla do provozu uvedena rekonstruovaná budova 5.Základní školy v Mnichovické ulici na Zálabí, a tak ve školním roce 1984/85 bylo v Kolíně opět v činnosti sedm základních škol, z nichž 3.Základní škola byla stále ještě neúplná, jen se čtyřmi prvními ročníky. V tomto školním roce navštěvovalo kolínské základní školy 4 523 žáků, v jednotlivých školách byly tyto stavy:

1.Základní škola, Kolín II, Bezručova ulice	1 127 žáků,
2.Základní škola, Kolín II, Kmochova ulice	510 žáků,
3.Základní škola, Kolín IV,Prekopa Velikého	292 žáků,
4.Základní škola, Kolín IV,Kutnohorská ulice	698 žáků,
5,Základní škola, Kolín V, Mnichovická ulice	374 žáků,
6.Základní škola, Kolín V, Ovčárecká ulice	620 žáků,
7.Základní škola, Kolín II,Voskresenská ulice	902 žáků.

Vedle těchto sedmi základních škol byla v provozu ještě základní škola v nemocnici pro žáky tam hospitalizované.

Včasně dokončení rekonstrukce budovy 5.Základní školy vrátilo kolínskému základnímu školství ve školním roce 1984/85 deset kmenových učeben. Ani tato skutečnost však nevyřešila

po léta trvající závažný problém nedostatku učeben, ještě ztížený nástupem silných populačních ročníků do základních škol. Proto bylo nutné i ve školním roce 1984/85 pokračovat ve vyučování na směny, dopoledne i odpoledne, které postihlo druhé a třetí ročníky všech kolínských škol, a to přesto, že dvě učebny zapůjčil Dům politické výchovy v budově okresního výboru KSČ, další dvě učebny byly zřízeny v nově postavené budově školní družiny v Kolíně II, Bezručově ulici a učebny byl provizorně zřízeny i v objektu školní jídelny 1. Základní školy, který byl připraven pro rekonstrukci školní jídelny, která však v tomto školním roce nebyla zahájena ani prováděna. V tomto školním roce pokračovala výstavba školního pavilónu při 3. Základní škole, v němž bude pravděpodobně možno zahájit vyučování 1. září 1986, a tak bude i tato 3. Základní škola již úplně se všemi osmi postupnými ročníky.

Nedostatek učeben však není jediným závažným problémem kolínského základního školství. Je nutné stavět už také tělocvičny, právě školní rok 1984/85, ve kterém vrcholily přípravy na Československou spartakiádu 1985, tuto nutnost zdůraznil. V listopadu minulého roku byl vlivem povětrnostních podmínek úplně zničen plášť přetlakové sportovní haly 5. Základní školy na Zálebí a hala musela být vyřazena z provozu. Výměnu pláště nafukovací haly se podařilo zrealizovat až závěrem školního roku. Pak zbývalo provést ještě dokončovací práce, jako kotvení pojišťovací nosné konstrukce, montáž elektroinstalace, údržba sociálního zařízení a úklid po všech těchto pracích. Zásahu na zdárném zvládnutí těchto prací mají pracovníci závodu Tatra Kolín, provedli demontáž a následnou montáž nosné konstrukce a elektroinstalace.

Také 1, 3. a 7. Základní škola citelně postrádají dostatek vhodných podmínek pro výuku tělesné výchovy. Tělocvična v areálu 1. Základní školy slouží dvěma školám, první a sedmé, které mají dohromady 2 029 žáků, 3. Základní škola nemá zatím vůbec žádnou tělocvičnu, proto se nyní pro ni staví nová tělocvična s dřevěnou konstrukcí systému BIOS. Na podzim minulého roku byla také zahájena stavba tělocvičny pro 7. Základní školu v sousedství tělocvičny 1. Základní školy. Výstavba však nepokračuje potřebným tempem a zaostává za harmonogramem prací.

Ale ani nedostatek učeben a tělocvičen ještě nevyčerpává všechny problémy a nedostatky kolínského školství. Školy stále postrádají vhodné a dostatečně dimenzované a upravené prostory pro praktickou výuku, školní dílny, cvičné kuchyně, a do kritické situace se už dostává školní stravování, o kterém budu psát dále.

Koncem ledna 1985 byl jako každoročně proveden zápis dětí do prvních tříd základních škol, který se pak stal základem pro zpracování dislokace tříd ve školním roce 1985/86. Ukázalo se, že i ve školním roce 1985/86 bude nutno pokračovat ve vyučování na dvě směny, a to v nezměšné míře ve dvou ročnících, ve druhém a třetím na všech kolínských základních školách. A navíc se ukázalo, že stoupnou opět počty dětí ve třídách, ve všech, kromě tříd prvního ročníku, bude v průměru po 38 žácích.

Počty tříd a počty dětí v jednotlivých ročnících ve všech sedmi základních školách ve městě Kolíně jsem shrnul do dvou tabulek na následující straně. Je z nich patrný rozdíl mezi počtem tříd a počtem učeben, který se vyrovnává směnovým vyučováním.

Škola	Počty tříd v jednotlivých ročnících								Celkový počet tříd	Počet učeben
	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.		
1.ZŠ	5	4	4	5	4	3	4	4	33	26
2.ZŠ	2	3	3	2	2	2	2	2	18	14
3.ZŠ	3	2	2	2					9	7
4.ZŠ	2	2	2	3	2	2	2	2	17	15
5.ZŠ	1	1	1	1	2	2	1	2	11	10
6.ZŠ	1	1	1	1	3	5	4	3	19	18
7.ZŠ	3	3	3	3	4	4	4	2	26	23
Celkem	17	16	16	17	17	18	17	15	133	113

Škola	Počty žáků v jednotlivých ročnících -								Celkový počet žáků
	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	
1.ZŠ	170	140	150	172	145	113	147	139	1 176
2.ZŠ	66	106	106	64	64	64	61	53	584
3.ZŠ	88	70	68	62					288
4.ZŠ	71	70	73	100	78	73	74	75	614
5.ZŠ	30	34	31	25	74	75	36	64	369
6.ZŠ	28	35	30	25	104	168	120	97	607
7.ZŠ	99	93	116	106	144	144	138	68	908
Celkem	552	548	574	554	609	637	576	496	4 546

ZVLÁŠTNÍ ŠKOLA

Práci s dětmi, které vyžadují zvláštní péči, a jejich výchovu zajišťuje Zvláštní škola v Kolíně. Ve školním roce 1984/85 měla 13 tříd se 186 žáky, z toho bylo 86 dětí cikánského původu. Pro děti patnáct až šestnáctileté, které nemohly být přijaty z různých důvodů do učilišť, zajišťovala v tomto školním roce výuku i v deváté třídě, třebaže deváté třídy na základních školách již byly zrušeny. Ve školním roce 1984/85 ukončilo školní docházku na Zvláštní škole 13 dětí, z toho 5 dětí odešlo do přímého pracovního poměru a 8 do zvláštních odborných učilišť v Sadské, v Brandýse nad Labem a do Libuše u Berouna.

Přede dvěma lety byl pro Zvláštní školu v Kolíně vyčleněn celý objekt školy ve Škodově ulici, který do té doby sloužil ještě zčásti potřebám 4. Základní školy. Zvláštní škola tím získala 5 nových učeben. Získané učebny však potřebám školy nevyhovovaly, protože byly prostorově veliké, dimenzovány pro třídy základních škol, to je průměrně pro třicetpět dětí, zatímco zvláštní škola provádí výuku v menších kolektivech po třinácti až patnácti dětech. Bylo nutno velké místnosti provizorně rozdělit příčkami, což však způsobilo další nesnáz, neboť tak se stala jedna ze dvou vzniklých učeben průchozí. Starý objekt z roku 1904, který samozřejmě nebyl budován pro potřeby zvláštní školy, způsobuje i další provozní problémy, například nevyhovující prostory pro pracovní vyučování, na něž se klade ve zvláštní škole zvláštní důraz, dále chybí tělocvična, stravovací zařízení a není tam ani dostatek prostoru

pro zájmovou činností dětí. Částečné řešení by přinesla přístavba šesti učeben a školní jídelny, která je plánována na dvoře objektu školy.

ŠKOLNÍ DRUŽINY

Školní družiny, nebo jak se dnes také říká "mimoškolní zařízení", patří neoddělitelně k výchovně vzdělávacímu systému prvního stupně základního školství. Jsou zřízeny při všech sedmi základních školách v Kolíně a při Zvláštní škole. Na začátku školního roku 1984/85 dne 1.zář 1984 byl uveden do provozu nově vybudovaný pavilón školní družiny v Kolíně II, Bezručova ulice, který slouží potřebám 1.Základní školy.

Tak jako všechny základní školy v Kolíně, trpí nedostatkem prostoru i všechny školní družiny. Není proto výjimkou, že se školní družiny musejí dělit s třídami základních škol o jednu místnost, dopoledne se v ní uvyčuje, odpoledne slouží provozu školní družiny.

Do školních družin jsou zařazovány děti prvních a druhých tříd a ze třetích tříd jenom ty, které při směnovém vyučování mají vyučování odpoledne, tak v tentýž den jsou dopoledne v družině. Ve školním roce 1984/85 měly školní družiny při jednotlivých základních školách tento počet oddělení a dětí:

školní družina při 1.ZŠ	-	14 oddělení,	380 dětí
školní družina při 2.ZŠ	-	3 oddělení,	110 dětí
školní družina při 3.ZŠ	-	5 oddělení,	145 dětí

školní družina při 4.ZŠ - 4 oddělení, 125 dětí
 školní družina při 5.ZŠ - 2 oddělení, 63 dětí
 školní družina při 6.ZŠ - 3 oddělení, 65 dětí
 školní družina při 7.ZŠ - 8 oddělení, 204 děti a školní
 družina při Zvláštní škole - 3 oddělení, 45 dětí.

ŠKOLNÍ JÍDELNY

Situace na úseku školního stravování dětí kolínských základních škol se stává rok od roku komplikovanější a horší. Tuto situaci vyvolává jednak nedostatečná kapacita stravovacích zařízení, a to jak kuchyní tak jídelen, jednak jejich velice špatný technický stav. Následující tabulka ukazuje současný stav v jednotlivých školních jídelnách:

Školní jídelna /ŠJ/	Denní kapacita obědů	Skutečný denní počet obědů	Procento využití	Celkový počet obědů ve školním roce 1984/85
ŠJ při 1.ZŠ	650	1 785	274,5	335 463
ŠJ při 2.ZŠ	300	511	173,3	99 823
ŠJ při 3.ZŠ	250	970	388,-	171 326
ŠJ při 6.ZŠ	800	806	100,7	137 468
Celkem	2 000	4 072	203,6	744 080

Objekt školní jídelny při 1.Základní škole v Kolíně II, Bezručova ulice, je jediným školním stravovacím zařízením ve městě, které bylo k tomuto účelu speciálně vybudováno, ostatní

Školní jídelny jsou umístěny v dodatečně adaptovaných objektech. Kuchyně školní jídelny při 1. Základní škole zajišťuje stravování žáků celé 1. Základní školy a žáků prvního stupně /to je prvního až čtvrtého ročníku/ 7. Základní školy a ještě vaří obědy pro školní jídelnu 4. Základní školy, kam se denně obědy dovážejí. Tato školní jídelna bude rozšířena do celého objektu budovy, i do prostorů v prvním patře, kde byla dosud umístěna školní družina a která se nyní přestěhovala do vlastní budovy na protější straně Bezručovy ulice. Plánovaná přestavba však vázne na projekčních pracích. V září letošního roku konečně zahájil Okresní stavební podnik úpravy prvního patra. Rekonstrukci provádí za plného provozu školní jídelny.

Školní jídelna při 3. Základní škole, umístěná v přízemí pavilónu v ulici Prokopa Velikého, který byl vystavěn v padesátých letech jako internát pro učňovské středisko chemického průmyslu a později adaptován, je nyní téměř v havarijním stavu. Vedle tohoto objektu se nyní staví patnáctitřídní školní pavilón, který má být dokončen v příštím roce a bude sloužit 3. Základní škole. Po jeho dokončení je plánována rekonstrukce i tohoto objektu, v němž je mimo školní jídelnu v přízemí ještě celá dnešní 3. Základní škola v prvním poschodí se svými sedmi učebnami.

Školní jídelna při 6. Základní škole plní úkol školního stravovacího zařízení pro žáky obou zálabských škol, páté a šesté základní školy. Přes její objekt je naplánována trasa příjezdu na nový most přes Labe, a bude se tedy bourat. Bude tedy nutné vystavět nové stravovací zařízení, zatím je zpracovávána na něj zastavovací studie.

4. Základní škola nemá vlastní jídelnu, pouze výdejnu obědů, která je provizorně umístěna v Kolíně ~~III~~ IV, Sladkovského ulice, v areálu staré tiskárny v objektu, který dříve sloužil závodní kuchyni Obchodních tiskáren Kolín. Objekt má celou řadu provozních i hygienických nedostatků, které se nedaří odstranit. Proto Městský národní výbor usiluje o postavení nového objektu kompletního školního stravování v areálu Zvláštní školy, který by zajistil stravování žáků 4. Základní školy i Zvláštní školy.

Školní jídelna při 2. Základní škole v Kolíně II, Kmochova ulice, je v současné době relativně nejlepší stravovací zařízení v Kolíně, i když je také umístěna ve starém adaptovaném objektu a kapacitně nevyhovuje požadavkům. Proto se uvažuje výhledově žešit rozšíření provozních místností, kuchyně i jídelny. V objektu čp. 124/III, v němž je tato jídelna umístěna, je ve dvoře dosti místa pro uvažovanou přístavbu.

Stravování dětí předškolního věku v jeslích a mateřských školách nepůsobí v současné době vážnějších problémů, neboť provozní prostory kuchyní i jídelen v těchto zařízeních byly budovány jako součást těchto mateřských škol a jeslí, a proto svojí kapacitou i zařízením odpovídají požadavkům na ně kladeným.

LIDOVÁ ŠKOLA UMĚNÍ

Výuka v Lidové škole umění Františka Kmocha v Kolíně zahrnuje stále stejné umělecké obory, jako v předešlých letech,

a to hudební, taneční, výtvarný a literárně dramatický. Ve školním roce 1984/85 měla Lidová škola umění v Kolíně celkem 828 žáků, z toho 46 v elokované třídě ve Velkém Oseku. Největší zájem byl opět o výuku v hudebním oboru, celkem 529 žáků, ve výtvarném oboru se učilo 151 žáků, v tanečním 110 a v literárně dramatickém 38 žáků.

Dosavadní objekt Lidové školy umění čp.24/II v Sokolské ulici je malý, chybí tu pět učeben pro individuální výuku, chybějí větší, prostornější místnosti pro zkoušky dětských sborů a orchestrů a jsou zde i nedostačující šatny pro žáky i pro personál. Pedagogičtí pracovníci školy si stále stěžují na nadměrnou hlučnost v učebnách, třebaže už byla dříve podnikána nákladná akustická izolace stěn i stropů.

V lednu 1984 byla zahájena rekonstrukce sousední budovy čp.74/II, ve které mají být umístěny další učebny školy. Z počátku postupovaly adaptační práce pomalu, nyní již postupuje rekonstrukce dobrým tempem a je reálná naděje, že v první polovině roku 1986 bude dokončena. Předáním tohoto nového objektu Lidové škole umění by měly být její provozní problémy vyřešeny.

ÚDRŽBA ŠKOLSKÝCH OBJEKTŮ^o

Kritická situace v zajišťování údržby a oprav školských objektů v Kolíně trvá dále. Městský národní výbor spravuje nyní 43 školské objekty, převážně staré, některé stoleté, jejichž technický a stavební stav je téměř havarijní, zejména stav

topných systémů, výměníkových stanic, sanitních instalací, kanalizačních přípojek a střešních krytin. Po řadu let se nedaří zajišťovat v potřebném rozsahu ani havarijní opravy, natož pak myslet na zabezpečování nutné preventivní údržby. Městský národní výbor nemá vlastní údržbářskou kapacitu, je nucen se obracet s požadavky na opravy na stavební organizace, převážně na Okresní stavební podnik, který je povinen podle svého statutu stavební údržbu zajišťovat. Jeho nedostatečná kapacita, plánování, které údržbu znevýhodňuje proti nové výstavbě, a materiálové problémy způsobují, že požadavky Městského národního výboru na údržbu a opravy školských zařízení vesměs odmítá nebo alespoň oddaluje, což má za následek zhoršování již tak vážné situace. Po celý školní rok 1984/85 se konaly pravidelné měsíční kontrolní stranické dny, na nichž se projednával stav školských zařízení a které rozhodně kladně ovlivňovaly přístup stavebních organizací k tomuto problému, ale k zásadnímu řešení i přesto nedošlo. Částečné zlepšení způsobilo to, že se podařilo získat pro údržbu školských objektů přidružené výroby některých jednotných zemědělských družstev.

Městský národní výbor využíval všech možností, aby zajistil alespoň zčásti nejnutnější opravy. Pokusil se využít i možností drobné provozovny v Kolíně, ta však je schopna provádět je drobnou údržbu, nemá potřebné vybavení ani materiál. Pokusil se i o to, získat prostřednictvím Sdružení rodičů a přátel školy rodiče školních dětí, aby brigádní prací pomohli své škole. Tohoto způsobu však nelze využít ve větším rozsahu, rodiče jsou ochotni a schopni udělat pro školu drobnou krátkodobou práci, ale k pravidelnému provádění větších

oprav nelze tohoto způsobu trvale užívat, nezaručuje potřebnou odbornost a neposkytuje dokonce ani záruku, že rozdělaná práce bude dokončena.

V poměrně velkém rozsahu zajišťoval Městský národní výbor údržbu školských zařízení formou uzavírání dohod o provedení práce s jednotlivými pracovníky v době jejich pracovního volna. Zájem řemeslníků pracovat tímto způsobem na údržbě školských objektů byl značný. Je to však poměrně drahý způsob a nesnadná je i jeho kontrola a přejímání provedených prací. Od ledna do června roku 1985 uzavřel Městský národní výbor 64 takových dohod a vyčerpal na ně 78 tisíc Kčs z celoročního rozpočtu osmdesáti tisíc.

A tak se musel národní výbor spoléhat ve větší míře na pomoc kolínských průmyslových závodů. Ze závodů největší pochopení a pomoc našel u závodu Tatra Kolín, jejíž zásluhou byl udržován provoz výměňkových stanic dálkového vytápění, závod umožnil svým dvěma pracovníkům provádět dozor a údržbu topných systémů škol a v případě nouze vypomáhal i materiálem.

Vloni zpracoval odbor školství a kultury a předložil radě Městského národního výboru seznam nejnutnějších oprav školských objektů ve městě, v němž bylo uvedeno 46 případů nutné údržby a modernizace, vesměs oprav střešních krytin, fasád, vodovodních systémů a topných zařízení. V průběhu školního roku 1984/85 se podařilo realizovat čtyři opravy.

Nedojde-li k rychlé změně v zajišťování oprav a údržby školských zařízení, která však není v silách Městského národního výboru, hrozí nebezpečí havarií a uzavření dalších škol-

ských objektů v našem městě v zájmu bezpečnosti dětí, jak se to již stalo v případě havarie budovy 3. Základní školy ve Školenské ulici, která již školním účelům neslouží, nebo budovy 5. Základní školy v Mnichovické ulici, která musela být značným nákladem rekonstruována a jen díky pochopení Okresního stavebního podniku v Kolíně byla v poměrně krátké době opravena a opět navrácena kolínskému školství.

STŘEDNÍ ŠKOLY

Kapitolu o kolínském školství doplňují ještě stručnými údaji o současném stavu středního a učňovského školství v našem městě ve školním roce 1984/85 a při zahájení školního roku 1985/86. Tyto školy a učňovská střediska neřídí Místní národní výbor v Kolíně ani Okresní národní výbor, ale Středočeský krajský národní výbor v Praze a na správě učňovských středisek se podílejí některé kolínské průmyslové závody a organizace.

GYMNÁZIUM KOLÍN

Ve školním roce 1984/85 měla škola 490 žáků, z toho 296 dívek, ve čtrnácti třídách. Jednotlivé třídy byly specializovány takto: 1 třída s rozšířeným vyučováním matematiky a fyziky, 3 třídy zaměřené na pedagogiku a kulturně výchovnou činnost a 10 tříd zaměřených na technologii chemie, strojírenství a programování. Poslední ročníky gymnázia absolvovalo 138 žáků, z toho 82 dívek.

Ve školním roce 1985/86 otevřelo Gymnázium v Kolíně rovněž 14 tříd se 470 žáky, kteří mohou se ve studiu zaměřit: ve dvou třídách na rozšířené studium matematiky a fyziky, ve dvou třídách na pedagogiku, v deseti třídách na technologii chemie, strojírenství, elektrotechniky a na programování. Do prvního ročníku bylo k 1. září 1985 přijato 120 žáků, z toho 72 dívek.

Studenti Gymnázia Kolín jsou vesměs z Kolína a střední části kolínského okresu. Škola nemá vlastní stravovací ani ubytovací zařízení.

STŘEDNÍ PRŮMYSLOVÁ ŠKOLA

Střední průmyslová škola /SPŠ/ měla ve školním roce 1984/85 celkem 406 žáků denního studia, z toho 127 dívek, a 156 studijních dálkového studia při zaměstnání. Měla tyto obory studia: strojírenství, strojírenská technologie, strojírenská konstrukce, železniční doprava a přeprava. V tomto školním roce školu dokončilo 96 absolventů v denním studiu, z toho 19 dívek, a 37 absolventů studia při zaměstnání, z toho 2 ženy.

Pro školní rok 1985/86 přijala škola do prvního ročníku 64 žáků na obor strojírenské technologie a 30 žáků na obor strojírenské konstrukce; obor doprava a přeprava nebyl otevřen.

Střední průmyslová škola v Kolíně je určena pro studující z okresu Kolín, Nymburk a Praha-východ. Při škole je Domov mládeže s ubytovací kapacitou 32 míst. Školní jídelna má kapacitu 320 obědů denně, ale vaří jich až 480, stravují se zde i žáci Střední ekonomické školy v Kolíně.

STŘEDNÍ EKONOMICKÁ ŠKOLA

Ve školním roce 1984/85 měla škola 416 studentů, z toho 378 dívek, v denním studiu v oborech všeobecná ekonomika a organizace administrativy. Vedle toho studovalo na škole 150 studujících při zaměstnání. Ve školním roce 1984/85 ukončilo studium 103 absolventů, z toho 91 dívek, v denním studiu a ve studiu při zaměstnání absolvovalo 30 studujících, z toho 27 žen.

Ve školním roce 1985/86 otevřela škola 12 tříd v denním studiu se 413 žáky a 5 tříd v dálkovém studiu se 145 studujícími. Studijní obory se nezměnily. Do školy jsou přijímáni žáci z okresů Kolín, Kutná Hora, Praha-východ, Benšov a Nymburk. Škola nemá vlastní ubytovací ani stravovací kapacitu.

STŘEDNÍ ZDRAVOTNICKÁ ŠKOLA

Ve školním roce 1984/85 celkem 523 studujících, 522 žáky-ně a jednoho žáka, v 16 třídách. Škola se specializovala na studijní obory: zdravotní sestra, dětská sestra, farmaceutický laborant a v nástavbovém studiu ještě na obor ženská sestra. Studium dokončilo v tomto školním roce 120 absolventů.

Pro školní rok 1985/86 přijala škola do prvního ročníku 100 studujících na obory zdravotní sestra, dětská sestra a zdravotní laborant a 34 studentek na obor ženská sestra, takže pak škola měla 528 studujících, z toho bylo 526 dívek.

Škola má vlastní ubytovací kapacitu v Domově mládeže v objektu bývalého kapucínského kláštera v Kolíně se 135 lůžky a buduje další Domov mládeže adaptací nedávno získaného objektu v Kolíně II, v ulici Na Petříně, čímž zvýší kapacitu svého ubytovacího zařízení o 35 míst.

STŘEDNÍ ODBORNÁ UČILISŤE

STŘEDNÍ ODBORNÉ UČILISŤE OBCHODNÍ

Ve školním roce mělo učiliště, které je umístěno ve školní budově na Štáralce, celkem 577 žáků, z toho bylo v 1. ročníku 207, ve 2. ročníku 179, ve třetím ročníku 191. Ve školním roce 1985/86 bylo přijato do prvního ročníku 173 žáků a učiliště pak mělo 555 žáků.

Střední odborné učiliště obchodní zajišťuje výuku v oborech: prodavačka potravinářského zboží pro závody Potravin Kolín, Poděbrady a Čáslav, prodavačky smíšeného zboží pro spotřební družstva Jednota Kolín a Čáslav, prodavačka textilu a oděvů pro podniky Textil a Oděvy Středočeského kraje, a konečně oboru prodavačka obuvi pro podnik Obuv Středočeského kraje. Učni jsou z okresů Kolín, Kutná Hora a Nymburk. Škola zajišťuje stravování pro všechny žáky ve školní jídelně. Připravuje také ubytovací kapacitu pro 30 žáků, zatím je v internátě ubytováno je 13 žáků.

STŘEDNÍ ODBORNÉ UČILISŤE ELEKTROTECHNICKÉ

Ve školním roce 1984/85 mělo učiliště 261 žáků v oborech: mechanik elektronik, mechanik elektrotechnického zařízení, nástrojař a elektrotechnická výroba. Letos absolvovalo 89 žáků, z toho bylo 28 dívek. Pro školní rok 1985/86 bylo přijato 116 žáků, z toho 30 dívek, takže učiliště mělo 297 žáků, z toho 66 dívek. Žáci se stravují ve školní jídelně, kam denně dováží obědy podnik Tesla Kolín ze své závodní jídelny. Menší ubytovací kapacitu má učiliště v Domově mládeže na Pašince.

V učilišti pracuje již dva roky úspěšně "Stanice mladých techniků". Vzhledem ke kapacitním problémům učiliště zavedlo ve školním roce 1985/86 vyučování na směny, které znamená, že v každém lichém týdnu bude vyučování končit ve 22 hodin v noci.

STŘEDNÍ ODBORNÉ UČILIŠTĚ SPOJU^o

Ve školním roce 1984/85 mělo učiliště 650 žáků ve studijních oborech: spojový manipulát, poštovní provoz, zařízení sdělovací techniky a v učebních oborech: manipulát poštovního provozu a přepravy, spojový mechanik se zaměřením pro spojovací zařízení a spojový mechanik se zaměřením pro spojovací sítě. Do učiliště přicházejí žáci a učni z kraje Středočeského, Východočeského, Jihočeského, Severočeského, Západočeského a Severomoravského. Učiliště má k dispozici ubytovací zařízení v Kolíně pro 400 a v Trutnově pro 100 žáků. Podobné jsou i stravovací možnosti. Ve školním roce 1985/86 se učební ani studijní obory nezměnily. Ve středisku Kolín bylo 531 žáků, z toho 399 dívek.

STŘEDNÍ ODBORNÉ UČILIŠTĚ STROJÍRENSKÉ

Učiliště mělo ve školním roce 1984/85 celkem 334 učňů v oborech: strojní mechanik pro stroje a zařízení, obráběč kovů a mechanik opravář chladírenského zařízení. Většina žáků je z okresu Kolín, šest jich bylo u okresu Nymburk a čtyři z okresu Kutná Hora, několik také z Prahy. V tomto školním roce ukončilo přípravu 114 učňů a pro školní rok 1985/86 bylo do prvního ročníku přijato 110 učňů. Učiliště pak mělo 320 učňů, z toho 3 dívky.

Učiliště má ubytovací kapacitu jen o 30 lůžkách. Snídaně pro ubytované učně a svačiny pro všechny jsou připravovány v kuchyni učiliště, obědy a večeře se dovážejí ze závodní jídelny závodu Tatra Kolín.

STŘEDNÍ ODBORNÉ UČILISTIŠTĚ MÍSTNÍHO STAVEBNICTVÍ

Ve školním roce 1984/85 mělo učiliště 445 učňů ve čtyřletých učebních oborech: zedník, malíř interiérů, elektromechanik a instalatér a ve dvouletých učebních oborech stavební výroby. Učiliště dále zajišťovalo dálkové studium střední školy pro pracující pro 90 posluchačů v oborech: strojírenství, stavebnictví a elektrotechniky.

160 učňů učiliště je ubytováno v Domově mládeže v Kolíně. Učiliště má také vlastní stravovací kapacitu pro učně.

Ve školním roce 1985/86 mělo učiliště 433 učňů. Na konci školního roku 1984/85 opustilo učiliště 148 vyučenců.

PÉČE O MLÁDEŽ A RODINU

Ke kapitole "Školství" přičleňují ještě, jako v předcházejících letech, informace o péči Městského národního výboru o děti, mládež a rodinu.

Aby mohl Městský národní výbor tuto širokou agendu úspěšně zvládnout a vykonávat, vede evidenci rodin, bydlících v Kolíně, v nichž jsou podmínky pro vznik výchovných, finančních

či jiných ročníkových problémů. Ke konci roku 1985 měl v evidenci už 1 258 takových rodin; v některých z nich již podmínky takových problémů přestaly nebo děti v nich již dosáhly dospělého věku, ale stále ještě v evidenci zůstalo 614 tzv. "živých" případů. Během letošního roku přibýlo do evidence nových 179 rodin se 351 dětmi. Jsou to většinou rozvedená manželství s nezletilými dětmi a v poslední době také vzrůstá počet svobodných a osamělých matek.

V roce 1985 bylo ve městě Kolíně podáno 91 návrhů na rozvod manželství s dětmi, 72 manželství bylo rozvedeno, ve třech případech soud návrh zamítl a ve 21 případě manželé vzali návrh na rozvod zpět. Nejčastější příčinou manželského rozvratu je stále alkohol a pod jeho vlivem hrubé chování, dále rozdíl povah manželů, lehkomyšlný poměr k manželství, nevěra, oddělené bydlení manželů nebo nevyhovující bytové podmínky.

S rozvodem rozdělenou rodinou má Městský národní výbor stále co dělat, musí často napomáhat při úpravě a vymáhání výživného, při řešení výchovných problémů u dětí z rozvedených manželství, při změnách příjmení dětí, při osvojování manželem matky v novém manželství atd. Řada rodičů se po rozvodu dostane do svízelné finanční situace, kterou MěstNV pomáhá překlenout, zejména tam, kde jeden z rozvedených rodičů nechce nebo nemůže plnit vyživovací povinnost, i tam, kde nezaviněně poklesl příjem rodiny pod hranici sociální potřeby. Ve všech těchto případech pomáhá MěstNV buď formou příspěvku na výživu nebo dávkou sociální péče. Na příspěvcích na výživu poskytl MěstNV v Kolíně za rok 1985 patnácti žadatelům celkem 23 440,- Kčs. Dávky sociální péče jsou poskytovány jednorázově nebo

opakovaně formou finanční hotovosti nebo věcné pomoci. V roce 1985 vyplatil MěstNV ze svých prostředků 48 jednorázových příspěvků v celkové částce 73 800,-Kčs, 8 opakovaných příspěvků v částce 26 800,-Kčs a ve 43 případech zajistil příjemcům věcnou pomoc ve výši 11 500,-Kčs.

Městský národní výbor soustavně vyhledává a sleduje rodiny, ve kterých je výchova a péče o děti ohrožena a v případě potřeby podává návrh na nařízení dohledu nad takovými rodinami nebo na umístění dětí ve výchovných ústavech. V současné době je v ústavech sociální péče 28 kolínských dětí a dalších jedenáct, o nichž je již rozhodnuto, čeká až se někde nějaké místo v takových ústavech uvolní. Během celého roku 1985 se podařilo umístit jen dvě děti.

Městský národní výbor sleduje také trestnou činnost dětí do patnácti let; trestnou činnost ~~mládeže~~ mládeže ve věku od 15 do 18 let sleduje Okresní národní výbor. V roce 1985 bylo oznámeno čtrnáct případů dětí pro činnost jinak trestnou, z toho bylo 6 dětí cikánského původu. Termínu "činnost jinak trestná" se užívá proto, že sice jde o činnost, která je z trestná, ale dětem do patnácti let nesmí být trest uložen.

Nakonec ještě uvedu několik čísel o činnosti Městského národního výboru na úseku péče o děti, mládež a rodinu. Na začátku tohoto oddílu jsem uvedl, že v evidenci narušených nebo rozdělených rodin bylo v roce 1985 celkem 1 258 případů, nyní ještě tento údaj srovnám s počtem evidovaných rodin v posledních dvou letech: v roce 1983 vedl v evidenci 1 178 rodin s 1 803 dětmi, v roce 1984 již 1 238 rodin s 1 831 dětmi a letos 1 258 rodin s 1 818 dětmi. V roce 1983 přibýlo

do evidence 172 nových případů, v roce 1984 to bylo 170 případů a letos 179 případů. V roce 1983 bylo v ústavní péči 20 kolínských dětí z rodin, které nezajišťovaly jejich řádnou výchovu, vloni to bylo 31 a letos 30 dětí. V zájmu dětí a mládeže vedl Městský národní výbor v roce 1983 celkem 312 jednání u soudu, vloni 352 a letos 445.

MANŽELSKÁ A PŘEDMANŽELSKÁ PORADNA

Dne 2.ledna 1985 zahájila činnost manželská a předmanželská poradna v Kolíně, zřízená Okresním ústavem sociálních služeb v Kolíně. Má své sídlo v objektu "Agitačního střediska" v ulici Rimavské Soboty v Kolíně II. Jejím vedoucím je PhDr. Vladimír Tesař a v poradně působí jako ~~z~~eterní odborní poradci právníci, lékaři, psychologové, sociologové a další. Porady jsou bezplatné.

DEN UČITELŮ

V úterý 26.března 1985 se konala ve velkém sále Kulturního domu pracujících oslava "Dne učitelů", na které mimo jiné hosty byl přítomen vedoucí tajemník OV KSČ Josef Říha, předseda Okresního národního výboru v Kolíně Vítězslav Dvořáček a

předseda Okresní odborové rady Jan Chobot. Den učitelů byl i letos příležitostí ocenit nejlepší pedagogy a školské pracovníky. Ministerstvo školství ČSR propůjčilo titul "Vzorný učitel" řediteli Středního odborného učiliště obchodního V.Soukupovi a učitelce 6.Základní školy v Kolíně H.Sixtové. Vláda ČSSR a Ústřední rada odborů udělila "Čestné uznání" kolektivu pracovníků Středního odborného učiliště obchodního v Kolíně, učitelce 2.Základní školy V.Krejčové a okresnímu školnímu inspektoru K.Masopustovi a "in memoriam" zemřelému zástupci ředitele Gymnázia v Kolíně Zdeňku Jiránkovi.

Odbor školství Středočeského krajského národního výboru v Praze a krajský výbor odborového svazu pracovníků školství a vědy udělil Čestné uznání kolektivu 5.Základní školy v Kolíně, dále D.Srbové, učitelce 3.Základní školy a J.Smrkovské, ředitelce základní školy v nemocnici v Kolíně, dále zástupci ředitele Středního odborného učiliště strojírenského v Kolíně M.Tučkovi, učitelce kolínského gymnázia J.Staňkové, učitelce Střední průmyslové školy v Kolíně E.Soukupové a učitelce Střední ekonomické školy v Kolíně J.Keltnerovi.

Za pomoc školám a za plnění patronátních závazků se dostalo ocenění podnikům Elektrárně Kolín a Tesle Kolín.

Na závěr školního roku přijal předseda Městského národního výboru v Kolíně ing.Jindřich Hušek ve slavnostní síni kolínské radnice 28 nejlepších žáků a žákyň kolínských škol v odměnu za jejich výborný prospěch ve škole a plnění úkolů v pionýrské organizaci. Přijetí se zúčastnili představitelé města i okresu, kteří blahopřáli vyznamenaným žákům a žákyňám

a besedovali s nimi o otázkách kolínského školství, tělovýchovy a všeho, co děti zajímalo.

12.

KULTURA A SPOLEČENSKÝ ŽIVOT

Bohatý a pestrý kulturní a společenský život ve městě Kolíně byl v roce 1985, jak se již stalo pravidlem, řízen "Jednotným plánem kulturně výchovné činnosti" /JPKVČ/, který zpracoval odbor kultury Městského národního výboru /MěstNV/, dne 6. listopadu 1984 jej projednala rada MěstNV a dne 12. prosince 1984 jej schválilo plenární zasedání MěstNV. Plán byl zpracován na základě hlavních směrů kulturně výchovné činnosti na rok 1985, které vydala vláda ČSR svým usnesením č. 176 ze dne 18. července 1984. Ve svých ideových záměrech vycházel JPKVČ také z dlouhodobých dokumentů, ovlivňujících tvorbu kulturního a společenského života ve městě, které přijaly a schválily orgány MěstNV dříve: z "Koncepce rozvoje kulturně výchovné činnosti do roku 1985", z "Plánu rozvoje zájmové umělecké činnosti do roku 1985" a ze "Souboru opatření ke zvýšení úrovně společenské zábavy". Dalším vodítkem pro zpracování JPKVČ na rok 1985 byl "Plán hlavních

akcí na rok 1985", který na základě usnesení předsednictva okresního výboru Komunistické strany Československa v Kolíně /OV KSČ/ ze dne 28. listopadu 1984 zpracovala politicko-organizační komise okresního výboru Národní fronty /OV NF/ a společně vydal tiskem OV KSČ, OV NF a ONV v Kolíně. Tím bylo dosaženo toho, že kulturní činnost ve městě plánovaly a prováděly nejen profesionální kulturní zařízení národních výborů, ale i politické, společenské a zájmové organizace spojené v Národní frontě, sportovní organizace, školy, závody, jednotná zemědělská družstva /JZD/ aj. Vzhledem k této široké základně, na níž byl JPKVČ zpracován, stal se po projednání a schválení závazným dokumentem pro organizování kulturního a společenského života v našem městě v roce 1985.

Obsahová náplň plánu kulturně výchovné činnosti v roce 1985 byla ovlivněna významnými politickými událostmi a kulturně politickými výročími letošního roku. Bylo to přede vším slavné 40.výročí vyvrcholení národně osvobozenického boje českého a slovenského lidu a osvobození Československa Sovětskou armádou, 35.výročí založení Světové rady míru, 30.výročí uzavření Varšavské smlouvy a potom zvláště Československá spartakiáda 1985. Vzhledem k tomu, že rok 1985 byl vyhlášen Organizací spojených národů /OSN/ "Rokem mládeže" a v Moskvě se konal XII.světový festival mládeže a studentstva, byl JPKVČ ideově zaměřen především k výchově a organizování kulturního a společenského života mladé generace.

Souběžně s JPKVČ si zpracovaly své vlastní plány organizování kulturní a výchovné činnosti nejen všechna profesionální kulturní zařízení ve městě, ale i organizace NF, školy,

závody, ústavy aj. a podle nich pak vyvíjely a řídily svou práci. Hlavní tíha přípravy a provádění kulturně výchovných podniků ve městě ležela, tak jako v předešlých letech, na profesionálních kulturních zařízeních národních výborů a z nich pak především na Městském kulturním středisku.

MĚSTSKÉ KULTURNÍ STŘEDISKO V KOLÍNĚ

Městské kulturní středisko v Kolíně /MKS/, jehož pracovní náplní je plánovat, připravovat a organizovat kulturně výchovné a společenské podniky ve městě a poskytovat materiální a finanční základnu souborům a kroužkům, v nichž mohou děti, mládež i dospělí naplňovat svůj volný čas dobrovolnou amatérskou zájmovou uměleckou činností, je zařízením Městského národního výboru v Kolíně, který jej řídí a financuje. Činnost MKS je tedy rozdělena v podstatě do dvou částí: na jedné straně organizovat kulturní, výchovné a společenské podniky ve městě, z velké části vystoupení profesionálních umělců či kulturních pracovníků, na druhé straně podporovat práci souborů a kroužků zájmové umělecké činnosti /ZUČ/, organizovat jejich vnitřní život, zkoušky a vystupování na veřejnosti.

K této činnosti čerpá MKS finanční prostředky jednak z tržeb ze vstupného na pořádané kulturní a společenské podniky, jednak z příspěvků ze státního rozpočtu, poskytovaných mu prostřednictvím MěstNV. K dispozici má i potřebné objekty

/i když stále ještě nedostačující/, a to budovu Kulturního domu pracujících /KDP/ v Zámecké ulici vedle radnice, objekt bývalé Zámecké restaurace v Pražské ulici, objekt tzv. Agitačního střediska v ulici Rimavské Soboty a pronajatý divadelní sál s příslušenstvím, tzv. Malé divadlo v budově Husova sboru na náměstí M.J.Husa v Kolíně III.; vedle toho má ještě vlastní propagační dílnu v domě čp. 105/I v Kouřimské ulici. V těchto objektech buď pořádá vlastní kulturně výchovnou činnost nebo je pronajímá jiným organizacím k organizování jejich politických, výchovných, kulturních či společenských podniků.

Ve všech čtyřech objektech MKS se uskutečnilo během roku 1985 celkem 2 632 akcí, konferencí, schůzí, aktivů, kursů, školení, přednášek, besed, výstav, divadelních představení, zábavných pořadů, tanečních zábav, plesů, schůzek a zkoušek souborů a kroužků ZUČ. Vedle toho pronajalo MKS celoročně dvě místnosti v objektu Agitačního střediska nově zřízené manželské a předmanželské poradně a jednu místnost pro Klub důchodců.

V letošním roce uspořádalo MKS ve vlastní režii osmnáct podniků, na nichž vystoupili mimokolínští profesionální umělci a skupiny, tzv. "populární". Z těch, kteří dnes září jako hvězdy na nebi "pop-music", to byli např. Lenka Filipová, Karel Zich, Marie Rottrová, Michal Tučný aj. Na těchto osmnácti pořadech bylo přítomno 7 079 návštěvníků, vesměs mladých lidí.

Pro děti připravilo MKS jedenáctkrát divadelní představení pohádky "Dlouhý, Široký a Bystrozraký" a šestkrát pořad

"Slovenské pohádky". Na všech sedmnácti představeních bylo 5 311 dětských diváků.

Pro dospělé a mládež pořádalo letos MKS ve své režii čtrnáct zábavných tanečních podniků: Ples pro dříve narozené, Muzikantský ples, Diskoples, Předmájovou veselici, Posvícenskou zábavu, Silvestrovskou zábavu a osm diskoték. Všechny tyto podniky navštívilo 5 311 osob.

Výstavy ve vlastním výstavním sále ve III.poschodí KDP uspořádalo MKS letos jen dvě: výstavu "Nad kronikou města" ve dnech 29.dubna až 17.května 1985 /o této výstavě podrobně budu vyprávět v další části kroniky/ a výstavu "Předškolní zařízení v Kolíně", v době od 21.listopadu do 14.prosince 1985. K této druhé výstavě jsem zpracoval "Dějiny předškolních zařízení v Kolíně", které pak byly otiskovány na pokračování v okresních novinách Kupředu. Podle těchto dějin bylo zpracováno libreto výstavy, na kterou se přišlo podívat 1 520 návštěvníků.

MKS organizovalo také přednáškovou a vzdělávací činnost, a to formou jednotlivých přednášek i celých tematických kursů. Pro mládež připravilo volný přednáškový cyklus "Tribuna aktualit". Bylo v něm předneseno deset přednášek, které si přišlo vyslechnout 430 mladých lidí.

Z pořádaných kursů byly nejpočetnější jazykové kursy, v nichž se vyučovalo němčině, angličtině, francouzštině a italštině. Letos provozovalo MKS celkem 42 jazykové kursy, které navštěvovalo 449 kursistů, dětí i dospělých. Z dalších to byly již tradiční a u žen oblíbené kursy šití a kreslení stříhů, kterých bylo letos 27 a navštěvovalo je 315 žen. Dále

byly uspořádány čtyři kursy psaní strojem pro 64 zájemců, tři kursy pohybové výchovy pro 41 účastníků. Nejoblíbenější u mládeže a také nejvíce navštěvované byly kursy tance a společenské výchovy, staré dobré "taneční hodiny". Letos uspořádalo MKS šest kursů pro začátečníky a jeden pro pokročilé, celkem se jich zúčastnilo 753 taněčnic a tanečníků. Součástí tanečních kursů vedle tzv. "prodloužených" bylo šest "věnečků", dva "Plesy v bílém" a "Diskoples".

MKS poskytovalo letos podmínky pro činnost dvaceti souborů a kroužkům ZUČ, v nichž působilo 883 dobrovolných amatérských kulturních pracovníků včetně dětí a mládeže. Na tomto úseku bylo letos uspořádáno 1 669 různých akcí, z toho bylo 869 zájmových schůzek kroužků a zkoušek souborů. VxKM V Městském kulturním středisku soustřeďovaly svou činnost tyto kroužky a soubory ZUČ: Malé divadlo, 33 členů; Klub společenského tance, 22 členů; Fotoklub, 24 členů; Filmový kroužek, 11 členů; Pěvecký sbor učitelů, 31 členů; Esperanto club, 17 členů; Hádkářský a křížovkářský kroužek Jarabáček, 20 členů; Klub filatelistů, 181 členů; Dětský taneční soubor Mateníček, 12 členů; taneční orchestr Atlantik, 8 členů; taneční orchestr Metronom, 10 členů; taneční orchestr Universal, 12 členů; taneční orchestr Studio, 15 členů; Diskžokej-club, 2členové, Městská hudba Františka Kmocha, velký orchestr, 50 členů; malý orchestr MHFK, 20 členů; druhý malý orchestr MHFK, 12 členů; Kolínská filharmonie, symfonický orchestr, 60 členů; Smyčcový kvartet, 4 členové; Kruh přátel hudby, 339 členů.

Z těchto souborů zájmové umělecké činnosti dosáhla letos

mimořádných úspěchu Městská hudba Františka Kmocha na svých zahraničních zájezdech, o nichž píší na jiném místě kroniky, a při promenádním koncertu, pořádaném v rámci Československé spartakiády 1985 v Praze pod Strahovem dne 28.června 1985. K účinkování při kulturních pořadech spartakiády do Prahy byl pozván také taneční orchestr Metronom, který koncertoval dne 27.června 1985 v Parku kultury a oddechu Julia Fučíka v Praze, a Klub společenského tance, který vystupoval dne 27.června 1985 v rámci kulturního pořadu v Paláci kultury v Praze.

MKS provádělo také rozsáhlou propagační práci, jeho propagační dílna vyráběla různé propagační panely, udržovala aktuální náplň vlastních propagačních a agitačních skříněk, rozmístěných po celém městě včetně tzv. galerií, vyráběla a prováděla výzdobu sálů a místností KDP a ostatních objektů MKS při různých konferencích, kulturních a jiných podnicích a udržovala a obměňovala propagační transparenty na budovách na náměstí Obránců míru.

I letos pokračovalo MKS ve vydávání měsíčníku "Kolínský zpravodaj". Během roku bylo vydáno jedenáct čísel /v srpnu časopis nevyšel/, celkem 21 350 výtisků a všechny byly prodány až na 38 kusů, které prodejny novin vrátily jako tzv. remitendu. Přesto bylo vydávání tohoto dnes už u kolínské veřejnosti oblíbeného časopisu ztrátové. Celkové finanční náklady činily 74 251,-Kčs, tržby jen 45 258,50 Kčs, ztráta 31 992,50 Kčs. Ztráta byla menší než v roce 1984, kdy dosáhla výše 35 359,40 Kčs. Naproti tomu celkový náklad časopisu byl letos o 1 950 kusů vyšší než vloni a remitenda o 127 kusů nižší.

Ke 40. výročí osvobození Československa Sovětskou armádou vypsaló MKS dvě umělecké autorské soutěže pro kolínskou veřejnost. Do literární soutěže "Vzpomínky" došlo 24 prací a do hudební soutěže "Písničky z Kolína" byly zaslány čtyři. Všechny příspěvky posoudila v květnu 1985 odborná porota a nejlepší byly odměněny.

Největším kulturním podnikem pořádaným Městským kulturním střediskem byl i letos festival dechových orchestrů 23. Kmochův Kolín, pořádaný ve dnech 14. až 16. června 1985. Festivalu se zúčastnilo celkem 29 souborů, z toho 23 dechových orchestrů a 6 pohybových skupin, dále spojené pěvecké sbory žáků škol kolínského okresu, sólisté, zpěváci a hosté, dohromady 1 400 účinkujících. Všechny podniky festivalu navštívilo na 43 000 osob. Průběh festivalu byl narušen dne 14. června 1985 večer výpadkem elektrického proudu v celém městě a 15. června 1985 krajně nepříznivým počasím.

Městskému kulturnímu středisku byl letos nadřizenými orgány stanoven plán pracovníků, tzv. "přepočtený" v počtu 53. Ve skutečnosti pracovali v MKS 64 pracovníci, z nich někteří na zkrácený pracovní úvazek, takže v přepočteném stavu byl plán dodržen. Rozpočet MKS a jeho plnění jsem uvedl v kapitole "Hospodaření MěstNV".

MĚSTSKÁ SPRÁVA KIN

Druhým kulturním podnikem, řízeným Městským národním

výborem v Kolíně, je Městská správa kin /MSK/. Po celý letošní rok měla v provozu jen kino JAS na Zálabí a po dobu letní sezóny Letní kino v parku Julia Fučíka v Kolíně IV. Rekonstrukce kina OKO v Kmochově ulici v Kolíně II. pokračovala po celý rok a kino nebylo v provozu.

MSK uspořádala v roce 1985 celkem 1 429 filmových představení a tím překročila plán o 29 představení. V kině JAS bylo uskutečněno 1 340 filmových představení, v Letním kině 89, v obou byl plán představení překročen. Také další ze tří hlavních ukazatelů práce MSK, počet návštěvníků, letos MSK vysoko překročila, a to o 49 285 návštěvníků. Celkem přišlo letos na filmová představení MSK 254 265 diváků. Na vstupném zaplatili 1 518 951,50 Kčs a touto částkou tržeb překročila MSK i třetí hlavní ukazatel o částku 248 951,50 Kčs. Po této stránce, vyjádřeno překročením všech tří ukazatelů, byla činnost MSK v letošním roce úspěšná. Dobré plnění plánu ovlivnilo promítání velkého počtu mimořádných představení, jichž bylo letos 226 s počtem 78 696 diváků. I při velkém počtu představení a diváků tato mimořádná představení neovlivnila plán tržeb, protože vstupné na tato představení byla jen 1,- až 2,-Kčs. Vysoké překročení tržeb však způsobilo promítání většího počtu atraktivních filmů, na něž bylo stanoveno vyšší vstupné. Šlo většinou o filmy zahraniční kapitalistické produkce, na něž vstupné bylo stanoveno 9,- až 10,- Kčs.

Na druhé straně zde však působily i elementy, které ohrožovaly plnění plánu. Byla to především plánovaná představení, která se nekonala z různých důvodů, především pro naprostý nezájem diváků nebo pro nepříznivé počasí v Letním

kině. Letos se nekonalo 46 představení /vloni jen 28/, z toho bylo 16 představení filmů československé produkce, 20 sovětské, 5 socialistických států a 5 ostatní filmové produkce. Tato skutečnost působí MSK značné ztráty, především ekonomické, protože režijní náklady na jedno představení v roce 1985 činily 1 133,-Kčs a při neuskutečnění 46 představení dosáhla celková ztráta výše 52 118,-- Kčs. Finanční ztrátu způsobila MSK ovšem i taková představení, na kterých byla návštěva slabá, třeba jen několik diváků, a tedy i malá tržba, třebaže tato představení v plnění plánu figurovala. MSK ztrácí také tím, že musí poskytovat různé slevy na vstupném, např. důchodcům, vojákům základní služby, školní mládeži aj.

Vedle tří hlavních ukazatelů plánu: počtu představení, počtu návštěvníků a výše tržeb, musí MSK plnit ještě řadu dalších důležitých ukazatelů, kterými je ovlivňována ideová skladba promítaných filmů a tím je i určována kvalita práce MSK. Jedním takovým ukazatelem je úkol docílit z celkového počtu návštěvníků ~~příšle~~ aspoň 60 % na tzv. preferované filmy. Tento ukazatel MSK letos vysoce překročila, neboť účast na preferovaných filmech dosáhla počtu 146 172 diváků, což je 71,3 % celkové návštěvnosti v letošním roce. MSK promítla letos 315 preferovaných filmů, tj. 75,3 % všech promítaných filmů, v 899 filmových představeních, což zas představuje 64,2 % všech představení. V tržbách dosáhla na představeních preferovaných filmů 56 % celkových tržeb. Do preferovaných se zahrnují filmy československé a sovětské produkce, produkce socialistických států a pokrokové filmy z kapitalistické produkce.

Dalším takovým ukazatelem je úkol docílit toho, aby návštěva na filmových představeních sovětských filmů dosáhla nejméně 10 % celkové návštěvnosti. Tento úkol se podařilo splnit jen velmi těsně, dosaženo bylo 10,1 %. MSK uspořádala 171 filmových představení ze sovětské produkce, na které přišlo 27 535 diváků; vloni to bylo 218 představení s 34 260 diváky. Pouze v průměrném počtu diváků na jedno představení sovětského filmu byl letošní výsledek lepší než vloni, bylo dosaženo průměru 161 osob, vloni jen 157; ale nejen to, letošní průměr byl nejvyšší od roku 1972, kdy činil 177 diváků na jedno představení sovětského filmu.

Městská správa kin pořádala během roku zvláštní filmová představení k různým příležitostem a pro různé organizace, a to buď jen jednotlivých filmů nebo celých filmových cyklů. Nejvíce v tomto směru ovlivnilo promítání 40.výročí osvobození Československa Sovětskou armádou a Československá spartakiáda 1985, ale vhodné vybrané filmy byly promítnuty i při slavnostním aktivu k výročí narození V.I.Lenina, při výročí Vítězného února, k výročí Slovenského národního povstání, v rámci Měsíce československo-sovětského přátelství apod. Kromě toho uskutečňovala MSK filmová představení podle různých nároků a požadavků diváků, např. představení pro Filmový klub /1800 členů/, pro Kino náročného diváka, pro Klub přátel sovětského filmu nebo představení pro důchodce. Náklady na filmová představení pro důchodce hradil MěstNV a důchodci na ně měli vstup zdarma; vedle toho promítala MSK filmy formátu 16 mm přímo v klubech důchodců, deset v Klubu důchodců v Dymokurské restauraci na Zálabí, dvě v Klubu důchodců ~~na~~ v ulici Rimavské Soboty v Kolíně II.

V letočném roce zorganizovala MSK také obvyklé filmové festivaly. Byl to Filmový festival pracujících v zimní a letní části, Dětské dni Filmového festivalu pracujících a Dětský filmový festival. Letos proběhly tyto zvláštní formy práce s filmem s těmito výsledky:

Filmový festival pracujících, ZIMA 1985 se konal v kině JAS ve dnech 25. až 31. ledna 1985. Bylo v něm promítnuto sedm filmů ve čtrnácti představeních pro 4 045 návštěvníků. Dne 25. ledna se promítal sovětský film Válečná romance, 26. ledna americký film Čtyři přátelé, 27. ledna novozélandský film Divocí koně, 28. ledna český film Májové hvězdy, 29. ledna jugoslávský film Ještě jednou, 30. ledna italský film Noc sv. Vavřince a na závěr 31. ledna český film Zánik samoty Berhof. Nejúspěšnějším filmem z celého festivalu byl posledně promítnutý český film, na nějž přišlo 854 diváků, nejméně navštíven byl první z řady promítaných filmů, který vidělo jen 334 návštěvníků.

Filmový festival pracujících - LÉTO 1985 proběhl ve dnech 3. až 12. června 1985 souběžně v kině JAS a v Letním kině. Promítalo se deset filmových novinek ve třiceti představeních, každá ve dvou představeních k kině JAS a v jednom v Letním kině. Vidělo je 10 345 návštěvníků. Promítaly se tyto filmy: 3. června český film Láska z pasáže, 4. června australský film Muž od Sněžné řeky, 5. června francouzský film Afričan, 6. června sovětský film Evropský příběh, 7. června americký film Harry a syn, 8. června český film Co je vám, doktore, 9. června italský film Byt se žlutým kobercem, 10. června španělský film Croupier Freddy, 11. června polský film

Sexmise a 12.června český film Oldřich a Božena. Podle počtu diváků byl neúspěšnějším český film Láska z pasáže, který ve třech představeních vidělo 2 031 diváků, nejméně, 422 diváků přišlo na tři představení sovětského filmu Evropský příběh.

Dětské dny Filmového festivalu pracujících se konaly ve dnech 3.až 7.června 1985 v kině JAS. Promítalo se šest filmů ve čtrnácti představeních: 3.června japonský film Dobrodružství malého jednorožce, 4.června český film Malá čarodějnice, 5.června český film Rumburak a O princezně, která všechno viděla, 6.června švédský film Kocourek Petřík a na závěr 7.června sovětský film Bohatýr Nikita. Všech čtrnáct představení navštívilo 4 461 dětí, nejvíce, 875 dětí přišlo na český film O princezně, která všechno viděla, ale neúspěšnějším filmem byl sovětský film Bohatýr Nikita, který dosáhl nejvyšší průměrné návštěvy 335 diváků na jedno představení.

Dětský filmový festival se promítal ve dnech 18. až 22. listopadu 1985 v kině JAS. V jeho průběhu byly promítnuty filmy: 18.listopadu slovenský film Falešný princ, 19.listopadu sovětský film Boj se devátého syna, 20.listopadu sovětský film Pohádka o rybáři a rybce, 21.listopadu čínský film Paví princezna a 22.listopadu japonský film Malenka. Těchto pět filmů bylo promítnuto v sedmnácti představeních pro 5 313 dětských diváků. Nejúspěšnějším byl sovětský film Boj se devátého syna, který vidělo na čtyřech představeních 1869 diváků, nejméně diváků, jen 302, přišlo na dvě představení slovenského filmu Falešný princ. Všechna představení uváděl herec kolínského divadla Jaroslav Toť. Před filmovým festiva-

lem dětí vypsala MSK literární a výtvarnou dětskou soutěž, jejíž vítězové byli na festivalu odměněni.

V roce 1985 promítla MSK celkem 470 různých filmů /filmových titulů/. Z toho bylo 176 filmů československé produkce, 68 sovětské, 48 ostatních socialistických států, 37 pokrokových filmů z produkce kapitalistických států a 141 ostatních. Ze všech 470 filmů, promítnutých letos MSK v Kolíně, byl nejúspěšnější - když měříme úspěšnost filmu průměrným počtem diváků na jednom představení - československý film Spartakiáda 1980, který dosáhl průměrného počtu 472 diváků, po něm následoval polský film Sexmise s průměrným počtem 461 diváků a třetí byl sovětský film Člověk obojživelník se 428 diváky průměrně na každém představení. Nejvíce diváků 9 700 vidělo film Německé spolkové republiky Vinetou II, který se promítal na 24 představeních. Nejvyššího počtu představení 26 dosáhl americký film E.T.Mimozemšťan, na který se přišlo podívat 9 598 diváků.

Letní kino bylo v provozu od 13.května do 6.září 1985. Promítalo se v něm 89 krát a přišlo tam 24 233 návštěvníků. V Letním kině byl divácky nejúspěšnější americký film Vetřelec, který měl na jednom představení 1 434 diváků, a nejvíce diváků, celkem 1 975 přišlo na americký film Tarzan, který se promítal dvakrát.

Městská správa kin hostila v letošním roce několik delegací českých filmových tvůrců, herců a pracovníků. Dne 6.ledna 1985 přijela na premiéru českého filmu Atomová katedrála delegace, v níž byl herec zasloužilý umělec Josef Vinklář, herečka Libuše Štědrá a herec Bořivoj Navrátil. Na dětský

pohádkový film Rumburak přijela dne 5.června 1985 filmová delegace, kterou tvořili zasloužilý umělec Václav Vorlíček, zasloužilý umělec Antonín Jedlička a herec Vlastimil Hašek. Třetí delegace navštívila Kolín dne 12.června 1985 v rámci Filmového festivalu pracujících, v jejím čele byl národní umělec Otakar Vávra a členové herečka Petra Jindrová, ekonomický náměstek ředitele Ústřední půjčovny filmů ing.Miloš Routa a zástupkyně Středočeského krajského filmového podniku J.Pecharová. Při všech návštěvách byli členové delegací přijati zástupci Městského národního výboru na radnici a při filmových představeních besedovali s návštěvníky filmů.

V Městské správě kin bylo letos zaměstnáno, vyjádřeno v přepočteném stavu, 20,5 pracovních sil. Kromě promítačů, kteří pracovali ve druhém vedlejší pracovním poměru na zkrácený pracovní úvazek, to byly vesměs ženy, většina z nich v důchodovém věku. Průměrný věk stálých pracovníků byl 59 let. Přesto pracovní kolektiv splnil všechny úkoly a odvedl ještě hodný kus práce navíc. Pokračoval také v socialistické soutěži jako kolektiv zlaté Brigády socialistické práce. Dne 12.května 1985 byl kolektiv pracovníků MSK poctěn vysokým odborářským vyznamenáním, byl slavnostně zapsán do "Knihy cti" Krajské odborové rady. Některé pracovníce MSK převzaly letos také osobní uznání jejich práce. Soudružka Helena Smetanová obdržela vyznamenání "Za budování Středočeského kraje". Ke 40.výročí osvobození Československa Sovětskou armádou dostala ředitelka MSK Hana Brzáková a pracovníce MSK Květa Nováková Čestná uznání rady Okresního národního výboru v Kolíně, soudružky Marie Kučerová, Marta Kučerová a Růžena Mejstří-

ková Čestná uznání rady Městského národního výboru v Kolíně. Soudružce Květě Novákové byl udělen Ústřední radou odborů zlatý odznak Revolučního odborového hnutí. Ke Dni kulturních pracovníků dostaly Čestná uznání Okresního národního výboru soudružky A.Koubková, A.Pejchová a J.Hrčková a stejné vyznamenání převzali i soudruzi Z.Novotný a Lad.Kroupa.

Kolektiv Brigády socialistické práce pomáhal svou dobrovolnou brigádnickou prací Městské správě kinu po celý rok. Mimo jiné např. provedly členky brigády vedle svých pracovních úkolů úplný úklid po všech údržbářských pracech, prováděných letos v kině JAS, při čemž odpracovaly 744 hodin zdarma. V kině JAS se prováděla během roku 1985 údržba nouzových východů, nátěry dveří a schodišť, vymalování všech prostor kina a nové čalounění všech sedadel. Všechny tyto práce se prováděly za plného provozu kina.

OKRESNÍ KULTURNÍ STŘEDISKO

Okresní kulturní středisko v Kolíně /OKS/ jest zařízením Okresního národního výboru v Kolíně. Jeho hlavní náplní práce je metodická činnost na pomoc kulturním zařízením městských a místních národních výborů v okrese. Přesto se podílí značnou měrou i na kulturním dění v našem městě, zejména pořádáním kulturně výchovných a divadelních přehlídek a jiných vystoupení dobrovolných amatérských pracovníků zájmové umělecké činnosti.

V roce 1985 uspořádalo OKS v Kolíně tyto akce:

- 21.ledna 1985 v divadle okresní soutěž "Zpěvák polabí",
- 30.ledna 1985 v objektu Středního odborného učiliště spojuje okresní mezirezortní přehlídka učňovské mládeže "Dělnické mládí".
- 11.února 1985 v Okresním domě pionýrů a mládeže /ODPM/ okresní soutěž v recitaci dětí.
- 13.února 1985 v Malém divadle okresní soutěž v recitaci mládeže.
- 25.února 1985 v Lidové škole umění /LŠU/ okresní soutěž ve hře na hudební nástroje.
- 1.března 1985 v sále Zámecké restaurace spolu s okresním výborem Československého svazu tělesné výchovy /ČSTV/ sportovní a kulturní večer na počest Československé spartakiády 1985, na němž cvičenci TJ Kolín předvedli ukázky spartakiádních cvičení a kulturní část programu obstarali žáci LŠU a mládežnický dechový orchestr LŠU.
- 13.března 1985 v ODPM okresní soutěž dětského tanečního projevu.
- 21.dubna 1985 v Zámecké restauraci krajská soutěž dětských tanečních kolektivů.
- 24.dubna 1985 v budově okresního výboru Národní fronty okresní soutěž v recitaci žen.
- 27.dubna 1985 v Kulturním domě pracujících /KDP/ krajská soutěž v předtančení.
- 27.dubna 1985 v Zámecké restauraci okresní soutěž filmařů-amatérů.
- 30.dubna 1985 Oblastní soutěž v recitaci.
- 14.května 1985 v KDP okresní kolo soutěže Tribuna kulturně výchovné činnosti.

27.května 1985 v KDP krajská soutěž "Zpěvák polabí".

24.září 1985 v Zámecké restauraci oblastní soutěž "Politická píseň".

17.listopadu 1985 v KDP postupová soutěž ve společenském tanci "O pohár přátelství Svazu československého-sovětského přátelství". Tuto soutěž pořádalo OKS pod patronací rady Městského národního výboru v Kolíně a okresního výboru Svazu československo-sovětského přátelství v Kolíně, který věnoval hlavní cenu "Putovní pohár". Zúčastnilo se třicet párů. Kolínský taneční pár Petr Kopecký a Romana Podhrázská z Klubu společenského tance MKS obsadil druhé místo.

K soutěži filmařů amatérů, která se konala v neděli dne 27.dubna 1985, ještě uvádím, že to byla již pátá přehlídka amatérského filmu v Kolíně. Zúčastnily se jí svými pracemi filmové kluby z kolínského okresu. V porotě zasedli odborníci: šéfrežisér Československé televize v Praze soudruh T.Bílý a režisérka Krátkého filmu Praha soudružka D.Vihanová. Na prvním místě byl vyhodnocen snímek Filmového klubu Kouřim "Zubatý koníček", druhé místo nebylo obsazeno a na třetím se společně umístily snímek Filmového klubu Kolín "22.Kmochův Kolín" a film Václava Brtka "Volá tě Kraps".

Okresní kulturní středisko pořádalo i letos jarní a podzimní promenádní koncerty v parku Julia Fučíka v Kolíně. Dne 1.května 1985 odpoledne je zahájila svým koncertem Městská hudba Františka Kmocha pod taktovkou svého dirigenta Ivana Fišera. 9.května 1985 vystoupila Ústřední hudba československých spojů se sídlem v Kolíně za řízení svého dirigenta Vladimíra Zemana. 19.května 1985 hrál ve Fučíkově parku dechový

orchestr Polabanka, který řídil dirigent J. Petrášek. 26. května vystoupil Mládežnický dechový orchestr Lidové školy umění Františka Kmocha v Kolíně pod taktovkou ředitele školy Miroslava Zemana. Podzimní cyklus promenádních koncertů zahájila opět Městská hudba Františka Kmocha za řízení Ivana Fišera. 15. září 1985 vystoupila Polabanka, dechový soubor spotřebního družstva Jednota, s vedoucím Josefem Petráškem. 22. září 1985 hrála k poslechu Ústřední hudba československých spojů se sídlem v Kolíně pod taktovkou Vladimíra Zemana. 29. září 1985 byl na programu koncert Mládežnického dechového orchestru LŠU za řízení Miroslava Zemana.

Okresní kulturní středisko organizovalo také různá školení pro kulturní pracovníky, profesionální i amatéry. Např. pro členy sborů pro občanské záležitosti uspořádalo 12. března 1985 v KDP školení na téma "Poslání a funkce sborů pro občanské záležitosti při realizaci programu estetické výchovy". Zúčastnilo se ho 46 členů SPOZ. Dne 19. září 1985 pořádalo další školení na téma "Církevní politika státu" spojené se školením smutečních řečníků pro obřady rozloučení se zemřelými. Tohoto školení se zúčastnilo 59 osob.

Okresní kulturní středisko vydává také vlastní cyklostilovaný časopis, nazvaný prostě "Zpravodaj", určený na pomoc a k informacím kulturně výchovným pracovníkům v okrese.

OKRESNÍ KNIHOVNA

Základním posláním Okresní knihovny v Kolíně /OK/ je

půjčovat knihy kolínským čtenářům. K tomu má k dispozici knižní fond čítající ke dni 31.prosince 1985 celkem 95 600 knih. Během letošního roku půjčila 6 042 čtenářům 192 543 knih. Počet výpůjček je letos ve srovnání s rokem 1984 podstatně nižší, což je zaviněno tím, že knihovna byla dva měsíce uzavřena pro revizi knižního fondu.

Vedle této své základní půjčovní činnosti pokračovala Okresní knihovna i letos v pořádání oblíbených kulturních pořadů "Večerů v knihovně". Letos to byly tyto akce:

Dne 8.ledna 1985 přednášel v Okresní knihovně v rámci kulturních večerů ing. František Janatka, CSc, o své cestě do hlavního města afrického státu Zimbabwe Harare, k vodopádům na řece Zambezi a o návštěvě na krokodýlí farmě. Přednášku, o kterou byl obrovský zájem, že pro všechny zájemce nestačil sál knihovny, doprovázel promítáním barevných diazitivů.

Dne 22.ledna 1985 uvedla Okresní knihovna ve svém sále literárně hudební pásmo poezie a prózy věnované české hudbě a nazvané "Veselé noty". Účinkovali žáci literárně-dramatického a hudebního odboru Lidové školy umění, členové Krajského divadla v Kolíně Jiřina Chlumská a Miroslav Vlček a učitelé LŠU Eva Štrupová, Milan Staško a Pavel Pichl. Účast 45 návštěvníků.

V úterý dne 5.února 1985 se konal v sále knihovny další kulturní večer, v jehož pořadu vystoupili členové souboru Collegium musicum. Kvarteto tohoto amatérského souboru ve složení Otto Pluhař, Lubomír Huka, František Kabát a Vlastimil Bureš předneslo smyčcové kvartety W.A.Mozarta a Ludvíka

van Bethovena. Sexteto, složené z jmenovaných členů kvarteta a hráčů na lesní rohy Karla Kukala ml. a Jiřího Mareše, zahrálo sextet Antonína Dvořáka "Slovanský". Koncert vyslechlo 65 návštěvníků.

Dne 19. února 1985 se konala v knihovně přednáška "Naši horolezci v Grónsku", doprovázená promítáním diapozitivů, kterou vyslechlo 78 posluchačů.

Dne 19. března 1985 pořádala Okresní knihovna již 452. kulturní večer Kroužku přátel českého jazyka a umění. Soudruh Jaroslav Kronus na něm předvedl své pásmo diapozitivů s doprovodným textem, nazvané "Kolín 1939-1945" Účast na tomto večeru byla 66 posluchačů.

V úterý dne 9. dubna se konal 453. kulturní večer Kroužku přátel českého jazyka a umění v sále čítárny Okresní knihovny. Vyprávění o své cestě po Kavkazu pod názvem "V dolinách pod Elbrusem" připravila pro tento večer a přednesla RNDr. Helena Nováková. Vyslechlo jej 51 posluchačů.

Dne 30. dubna 1985 se konal v knihovně literární večer s názvem "Býti básníkem", který připravila členka kolínského divadla Jiřina Chlumská. Přítomno bylo 52 návštěvníků.

Dne 15. října 1985 pokračoval cyklus "Večerů v knihovně" přednáškou "Toulky Orientem", kterou vyslechlo 53 posluchačů.

Dne 12. listopadu 1985 se konal v knihovně 455. večer Kroužku přátel českého jazyka a umění. Ing. František Janatka, CSc., na něm promítal své diapozitivy a přednášel na téma "Zámky P,odorlicka".

Ke 40. výročí osvobození Československa Sovětskou armádou zaměřila Okresní knihovna řadu svých kulturně výchovných

i vzdělávacích akcí. Jednou z nich bylo sestavení video-akustického pásma "Kolín v letech 1939-1945", jehož autorem byl Jaroslav Kronus a které bylo předvedeno veřejnosti v rámci "Večerů v knihovně" již 19. března 1985. Pásmo knihovna opakovala ještě 25. června 1985 pro kulturní pracovníky města Kolína. Pro kolínské učitele uspořádala 10. a 17. dubna 1985 přednášku s diapositivy "Kolín za války a osvobození Rudou armádou". Pro knihovníky kolínského okresu připravila 21. května 1985 přednášku PhDr. Zdeňka Jelínka na téma "Odbojová činnost na Kolínsku". Knihovna se také zúčastnila soutěže aktivity ke 40. výročí osvobození, kterou vyhlásila Státní knihovna ČSSR v Praze a ministerstvo kultury ČSR. Za dosažené výsledky v soutěži byla oceněna uznáním Středočeského krajského národního výboru v Praze.

REGIONÁLNÍ MUZEUM V KOLÍNĚ

Práce Regionálního muzea v Kolíně /RMK/ byla po celý rok 1985 determinována stavebním stavem jeho budov ve městě. Hlavní budova muzea čp. 8/I na náměstí Obránců míru byla po celý rok uzavřena a muzeum jí muselo úplně vyprázdnit. Sbírkové předměty z této budovy vystěhované byly vesměs uloženy v provizorním skladišti, ve které byla změněna budova zrušené školy v Břežanech. Stěhování bylo náročným úkolem, přesto bylo včas skončeno, díky brigádnické pomoci všech zaměstnanců muzea, a budova byla připravena k předání stavební or-

ganizaci k zahájení generální opravy. Práce však letos ještě zahájeny nebyly, prováděl se tam dále statický průzkum a projektové práce.

Na budově archeologie čp. 35/I v Brandlově ulici byla letos dokončena generální oprava střechy, střecha byla pokryta měděným plechem. Interiéry budovy byly nově vymalovány a provedena reinstalace expozice pravěku. V budově pak byl zahájen normální provoz.

Letos byla také dokončena rekonstrukce domu čp.27/I v Brandlově ulici, práce byly kolaudovány a před koncem roku už v něm byla instalována první výstava. Dne 19.prosince 1985 v 15 hod. byla nejen otevřena výstava kolínských výtvarníků, ale veřejnosti byla odevzdána i celá tato krásně opravená budova. Všechny místnosti, upravené s velikým citem pro historické a umělecké památky, kromě výstavních prostor, zely ještě prázdnou, ale muzeum má přesný a propracovaný plán jejich využití. Vybuduje tam stálou expozici dějin města Kolína. V rámci přípravy a shromažďování výstavních předmětů pro tuto expozici dalo už muzeum nákladem 116 000 Kčs odborně restaurovat několik exemplářů z bohaté sbírky židovských textilií z kolínské synagogy. Občané, kteří přišli na zahájení výstavy, si se zájmem a údivem prohlédli všechny restaurované místnosti v domě, který je označován jako nejstarší v Kolíně a v němž se narodil 19.června 1886 malíř Rudolf Kremlička. Mnozí vůbec neměli ponětí, že něco tak krásného v Kolíně je. Vernizáží výstavy prací kolínských výtvarníků dne 19.prosince 1985 zahájena opět,uzavřením výstavní místnosti v domě čp 8/I na náměstí přerušená, pravidelná a soustavná výstavní činnost muzea v Kolíně.

Ostatní dvě budovy muzea v Kolíně, budova čp. 24/I v Brandlově ulici a budova čp. 144/I ve Zlaté uličce nedošly letos žádných změn a provoz v nich se v letošním roce nezměnil. V budově staré školy čp. 24/I byly umístěny v depozitáři literární sbírky muzea, v budově čp. 144/I byla v přízemí truhlářská dílna muzea a v prvním patře pracoviště historiků muzea.

Ke 40. výročí osvobození Československa Sovětskou armádou zpracovalo muzeum panelovou výstavu "Čtyřicet vítězných let", která dokumentovala na fotografiích, texty a grafy osvobození Kolína Rudou armádou a rozvoj města i okresu od osvobození dodnes. Výstava byla nejdříve umístěna od května do září v hale budovy okresního výboru KSČ a potom jako putovní v několika školách až skončila v Podlipanském muzeu v Českém Brodě.

Pracovníci muzea a zejména historik PhDr. Zdeněk Jelínek přednesli letos 72 přednášky vesměs na školách, učilištích a pro společenské organizace. Většina přednášek byla proslovena na téma "Okupace a osvobození Kolínska", ale vyskytovala se i jiná temata, např. "Dějiny města Kolína", "Počátky průmyslového rozvoje Kolínska" anebo přednášky o nových archeologických nálezech nebo přednášky z oboru vědecko-ateistické výchovy. Zaměstnanci muzea pomáhali při budování síní tradic v Obchodních tiskárnách Kolín a ve Středním odborném učilišti spojů v Kolíně a zpracovali podle plánu systematické dokumentace dějiny závodu Strojbal Kolín a Soja Kolín a Výzkumného ústavu paliv a maziv v Kolíně. Odborní pracovníci muzea prováděli po celý rok 1985 záchranné archeologické

výzkumy ve městě, např. na Zálabí pod kostelem, ve výkopech při rekonstrukci parovodu a při výkopových pracích na stavbě silničního průtahu městem. V průběhu roku uskutečnili dva pracovní aktivity pro kronikáře, z toho jeden spojený s autobusovým zájezdem po stopách partizánských bojů na Železných horách.

V rámci své publikační činnosti vydalo letos Regionální muzeum v Kolíně spolu s okresním výborem Českého svazu protifašistických bojovníků v Kolíně a za spolupráce s Komisí regionálních dějin OV KSČ v Kolíně knihu "Komunista František Jirásek /1916-1942/". Autorem knihy je historik kolínského muzea PhDr. Zdeněk Jelínek. Vytiskly ji Obchodní tiskárny, národní podnik Kolín v nákladu tří tisíc kusů. Kniha pojednává o aktivním účastníku odboje proti fašistům v druhé světové válce Františku Jiráskovi, narozeném 13.července 1916 v Ratboři, který od roku 1922 bydlel v Kolíně a studoval na kolínském gymnáziu. 8.srpna 1940 byl František Jirásek zatčen gestapem. O jeho konci vypráví jeho kamarád a spoluvězeň z koncentračního tábora Mauthausenu prof.dr. Jaroslav Kladivo, DrSc.: "Počátkem února 1942 jsem šel naposled s Jiráskem na planýrku. Práce tam byla hrozná. Krumpáče se odrážely od zmrzlé země, lopaty se nedaly vůbec použít. SS a kápoové nás mlátili a řvaly, abychom pracovali, a pak opět zalezli k ohňům nebo do boudy, kde měli kamna. Mnoho lidí na planýrce zmrzlo. Jirásek se držel až do odchodu do lágru, pak se zhroutil a ztratil vědomí. Donesl jsem ho se dvěma španělskými soudruhy na 14.blok. Pak jsem ho dopravil na revír, ale kápo ho nepřijal. Marně jsem mu vysvětloval, že

Jirásek je lékař, který by pro revír znamenal pomoc. Kápo se podíval na jeho vyzáblé tělo a řekl s pohrdáním: "To že byl lékař!" Tak jsme Františka odnesli zpátky na 14. blok. Jeden ze zkušených Španělů prohlásil, když spatřil jeho bezduché tělo a podíval se mu na oči: "Zwei Stunden und fertig." Pak jsem Františka na vašraumu omyl a napsal jsem mu na prsa inkoustovou tužkou vězeňské číslo..."

Zapsal jsem do kroniky tento závěr vyprávění o jednom z kolínských odbojářů, aby i po letech, až už možná bude tato knížka ztracena, si mohl někdo přečíst, co znamenal pro fašismus člověk, jak jednali fašisté s lidmi, kteří pro ně nebyli než číslem ve vězeňském seznamu.

Autor věnoval knihu památce soudruha Josefa Kobiána, /narozen 14. listopadu 1909 v Kolíně, zemřel 14. dubna 1983 v Kolíně/, bývalého předsedy okresního výboru Českého svazu protifašistických bojovníků v Kolíně, který se zasloužil o sběr, pořádání a publikování dokladů o osudech kolínských odbojářů.

KRAJSKÉ DIVADLO V KOLÍNĚ

Krajské divadlo v Kolíně /KD/ je řízeno Středočeským krajským národním výborem v Praze. V roce 1985 sehrálo celkem 230 představení, z toho 136 ve své divadelní budově v Kolíně, ostatní na zájezdech; pět dalších představení sehráli herci kolínského divadla v místnosti divadelního

klubu v suterénu budovy divadla. Během roku nastudovalo a uvedlo divadlo tyto premiéry:

V pátek 11.ledna 1985 uvedlo divadlo v divadelním klubu premiéru maďarské komedie F.Karinthyho "Sny na Gellertově hoře", kterou nastudovala režizérka Marie Lorencová. V dramatickém příběhu o životě a touhách mladých lidí ve vypjaté životní situaci hráli Dana Bartůňková a Roman Šmejkal.

V pátek 15.února 1985 se představilo kolínské divadlo ve své první letošní premiéře na svém jevišti. Vybralo si k tomu národní báchorku, komedii se zpěvy a tanci Josefa Kajetána Tyla "Čert na zemi". Nehrálo ji však tak, jak ji Tyl napsal, ale v úpravě Pavla Háši a Stanislava Vyskočila, kteří jí dali podobu divadla na divadle. V této úpravě dostala hra asi tuto formu a tento smysl: vesnický ochotnický divadelní soubor, jehož duší, režisérem i hercem je pan učitel, hraje v místní hospodě komedii svého milovaného autora J.K. Tyla "O čertovi a Káče", při čemž děj hry se prolíná s obrazy ze života vesnického obecnstva. Lidé i místní kapela zasahují aktivně do děje hry. Upravovatelé tím chtěli vyjádřit a realizovat Tylovu touhu po tom, aby "divadlo bylo život a šlo zase do života". Hra v této úpravě nastavuje kritické zrcadlo intrikánství a zvýrazňuje hodnotu a cenu opravdového ryzího lidského citu.

V pátek 1.března 1985 viděli kolínští divadelní návštěvníci premiéru ^{dramatizace povídky /} ~~hry~~ sovětského autora Borise Vasiljeva "Andělé", kterou kolínské divadlo uvedlo pod názvem "A zbylo jen ticho". Je to hra o osudu dívčí vojenské jednotky Rudé armády v týlu fronty za druhé světové války. Hlavními hrdinkami jsou děvča-

ta, sotva dospělá, která se přihlásila dobrovolně do armády. Není v nich nic vojáckého, mají svá osobní trápení i radosti, jsou prostě mladé a působí mnoho starosti svému veliteli, seržantovi. Hra končí tragicky zmařením všech mladých životů. Krajské divadlo v Kolíně nastudovalo tuto hru ke 40.výročí osvobození Československa Sovětskou armádou a zúčastnilo se s ní krajské přehlídky středočeských divadel. Získalo za její inscenaci cenu rady Středočeského krajského národního výboru v Praze a představitel jediné mužské role Karel Želenský čestnou medaili J.K.Tyla, udělenou mu Ústředním výborem Svazu českých dramatických umělců a ministerstvem kultury ČSR.

V pátek 12.dubna 1985 se konala další premiéra kolínského divadla, lyrická komedie s muzikálovými prvky českého dramatika Jiřího R.Picka "Smolař ve žluté čepici". Hra, k níž autor čerpal děj z vlastní osobní zkušenosti, zavádí diváka do prostředí terezínského židovského města v době druhé světové války a ukazuje život mladých lidí v tomto nenormálním a krutém prostředí. Navzdory nepřírozeným a bezperspektivním podmínkám hledají smysl života. Prožívají své šťastné i nešťastné lásky. Tváří v tvář každodennímu nebezpečí smrti navzdory kabaret. Tím chce hra zdůraznit myšlenku, že humor je jedním z prostředků, který pomáhá překonávat i nejtěžší životní situace. J.R.Pick vyjadřuje to zvláštní ovzduší tehdejšího terezínského ghetta těmito verši:

"Dávají tu jako všude jinde

kluci holkám, holky klukům kvinde.

Kluci k holkám mluví chraptivými hlasy.

Holky mají vlhké oči a voňavé vlasy.

Kluk pak bývá rozverný a holka smutná.

Ale láska tady trošku jinak chutná,

láska tady trošku jinak chutná..."

Režii hry vedla Marie Lorencová, scénu navrhl jako host Tomáš Moravec a kostýmy také jako host Jitka Moravcová. Hudbu řídil Jiří Hruška, choreografii jako host Petr Koželuh a kopetovala Eva Kašparová. V práci inscipienta se střídali Eva Audolenská a Čestmír Čížek, text sledovaly střídavě Jadwiga Hrušková a Irena Fuchsová. Spoluúčinkoval orchestr Městského kulturního střediska v Kolíně Metronom. Hráli: Milan Livora, Zdeněk Štěpánek, Helena Malehová, Olga Želenská, Jiří Ptáčník, Luděk Nešleha, Roman Šmejkal, Martin Oliva, Stanislav Lehký, Radana Herrmannová, Jiří Brož, Veronika Borovcová, Jadwiga Hrušková a dvě žákyně Lidové školy umění v Kolíně Šárka Nevečeřalová a Simona Labuřová. Hru nastudovalo kolínské divadlo na počest XII. světové^{ho} festivalu mládeže a studentstva v Moskvě.

V pátek 31.května 1985 uvedlo kolínské divadlo hudební komedii o dvou dílech rumunských autorů Eugena Mirea a Henryho Malinenu "Dobry večer, pane Wilde". Autoři použili motivy hry Oscara Wilda a vřadili do ní i postavu samotného dramatika. Veseloherní formou, vtipnými písněmi a postavou slavného dramatického spisovatele Oscara Wilda získala hra komediální nadhled a parodickou notu. Text hry přeložila Marie Kavková, hudební úpravu provedl Jiří Hruška, režii měl Michael Tarant, scénu navrhl Vítězslav Fejlek j.h., kostýmy Dana Hřivnová j.h., choreografii vedl Petr Koželuh j.h., kopetici Eva Kašparová. Postavu dramatika Oscara Wilda vytvo-

řil Jaroslav Toť a dále hráli: Gustav Bubník, Bohumil Kepl, Jiří Ptáčník, Rudolf Pechan, Jitka Součková, Dana Bartůňková, Radana Herrmannová a Lenka Fišerová. Spoluúčinkovali členové orchestru Universal za řízení Jiřího Hrušky. Inspici vedl Čestmír Souček a text sledovala Irena Fuchsová.

V pátek 18.října 1985 hrálo kolínské divadlo v první podzimní premiéře po prázdninách klasickou vídeňskou komedii rakouského dramatika Hermanna Bahra "Kůncert". Komédie patří do kategorie her s tematikou manželství, lásky, nevěry. Pojednává o záletech stárnoucího populárního zpěváka, které se málem nevyplatí. Konfrontuje přetvářku s upřímností a pod povrchem elegantní lehkosti skrývá hlubší myšlenkové a etické jádro. Hru přeložil a volně zpracoval Josef Mixa. Režie Marie Lorencová, výprava Milan Čech, kostýmy Marie Wenigová j.h., inspicie Eva Audolenská, nápověda Jadwiga Hrušková. Hráli: Jiří Brož, Lenka Fišerová, Radana Herrmannová, Petra Jindrová, Milan Livora, Dana Bartůňková, Rudolf Pechan, Jana Jiskrová a Veronika Borovcová.

V pátek 8.listopadu 1985 se konala premiéra tragikomedie o čtyřech dějstvích sovětského dramatika Michaila Afanasjeviče Bulgakova "Molière". Ústředním dějem je střetnutí slavného francouzského dramatika a herce Jena Baptista Poquelina de Molièra s katolickou církví a králem Ludvíkem XIV. Reakční síly se intrikami a pomluvami u krále snaží dosáhnout zákazu Molièrovy hry "Tartuffe" a uštvat i samotného jejího autora. Text hry přeložila Marie Loucká. Hrála se v režii Michaela Taranta na scéně a v kostýmech Tomáše Moravce /jako host/ za pohybové spolupráce Petra Koželuha /jako host/ a za

hudební spolupráce Evy Kašparové. Inspici prováděl Čestmír Souček, napovídala Irena Fuchsová. V titulní roli vystoupil Petr Herrmann, v ostatních Helena Malehová, Olga Želenská, Eva Kelemenová, Martin Otava, Rafael Pražák, Bohumil Kepl, Karel Želenský, Jiří Ptáčník, Jaroslav Toč, Miroslav Vlček, Luděk Nešleha, Čestmír Souček, Zdeněk Štěpánek, Tomáš Kalenda, Irena Fuchsová a Jaroslav Slavík.

V neděli 10. listopadu 1985 v deset hodin dopoledne uvedlo divadlo svoji letošní premiéru divadelní hry pro děti a mládež. Vybralo si indiánskou pohádku Jana Makariuse "Tři bílé šípy" Je to příběh plný napjetí a humoru, v němž nakonec zvíťezí dobro nad zlem. Režíroval Jan P. Schmidt, výpravu navrhl Milan Čech, hudební spolupráce Jiří Hruška, pohybová spolupráce Jan Pirner j.h., inspicie Eva Audolenská, nápověda Jadwiga Hrušková. Hráli: Rafael Pražák, Martin Otava, Rudolf Horák, Jiřina Chlumská, Helena Malehová, Veronika Borovcová a Eva Kelemenová.

V pátek 22. listopadu 1985 se objevila na jevišti kolínského divadla jako premiéra stará klasická fraška chlumeckého rodáka Václava Klimenta Klicpery "Divotvorný klobouk". Je to známá veseloherní hříčka, bojující proti maloměšťácké zlobě, hamižnosti i omezenosti, je však aktuální i dnes, neboť všechny tyto nectnosti, třeba v jiné formě či za změněných podmínek přežívají i v současné společnosti. Režii hry převzal jako host zasloužilý umělec profesor Jan Strejček a asistoval mu člen kolínského divadla Miroslav Vlček. Scénu navrhl Milan Čech, kostýmy Jana Čechová, scénickou hudbu složil Petr Mandel, texty k písním Ivo Fišer, korepetice Eva Kašparová, in-

spice Čestmír Souček, nápovědi Irena Fuchsová. V hlavních rolích studentů Strnada a Křepelky hráli Jiří Ptáček a Roman Šmejkal, dále pak Rudolf Pechan, Miroslav Vlček, Veronika Borovská, Bohumil Kepl, Zdeněk Štěpánek, Luděk Nešleha, Martin Otava a Čestmír Souček.

V pátek 13.prosince 1985 uvedlo kolínské divadlo jako svoji v tomto roce poslední premiéru hru amerického dramatika Tennessee Williamse "Vytetovaná růže". Hra vznikla v roce 1950 a autora k jejímu napsání inspirovala vynikající italská herečka Anna Magnani, která pak vytvořila hlavní postavu hry, Serafinu, ve filmovém zpracování. Ve Williamsově tvorbě zaujímá tato hra zcela zvláštní a vyjimečné postavení a je přesvědčivým důkazem autorovy mimořádné citlivosti, kterou jednoznačně přitakává pozitivním životním hodnotám. Do češtiny hru přeložila Hana Budínová, režie se ujala Marie Lorencová, scénou navrhl Milan Čech, kostýmy Marie Wenigová j.h., hudbu složil Karel Trumm, inspicí prováděla Eva Audolenská a text sledovala Jadwiga Hrušková. Hlavní postavu Serafiny delle Rosové vytvořila Helena Malehová, dále hráli Olga Želenská, Jitka Součková, Jana Jiskrová, Eva Audolenská, Dana Bartůňková, Radana Herrmannová, Jadwiga Hrušková, Karel Žalenský, Lenka Fišerová, Jiřina Chlumská, Eva Kelemenová, Rafael Pražák, Rudolf Horák a Milan Livora.

Po loňském úspěchu opakovala kolínské divadlo hudební komedii Vladimíra Dvořáka a Zdeňka Petra "Sto dukátů za Juana" i letos v improvizovaném divadle na nádvoří Vlašského dvora v Kutné Hoře. Odehrálo zde deset představení ve dnech 13., 14., 15., 20., 21. a 22.června, 3., 4., 5. a 6.července 1985.

Ve dnech 4. až 6. května 1985 byla v kolínském divadle uspořádána přehlídka středočeských profesionálních divadel. Přehlídková představení zahájilo Divadlo Jaroslava Průchy Kladno - Mladá Boleslav hrou současného dramatika Oldřicha Daňka "Životopis mého strýce". 5. května dopoledne předvedli herci Středočeského loutkového divadla z Kladna pohádkovou hru sovětského autora Jevgenie Speranského "Krása nevidaná" a večer pokračovala přehlídka představením dramatu Viktora Rozova "Jeřábi táhnou" v podání Krajského divadla z Příbrami. Zakončení přehlídky patřilo hostitelskému Krajskému divadlu v Kolíně. Kolínský soubor se představil inscenací "A zbylo jen ticho", což je dramtizace známé novely sovětského spisovatele Borise Vasiljeva, kterou letos nestudovalo kolínské divadlo ke 40. výročí osvobození. Přehlídka středočeských profesionálních divadel byla doprovázena výstavkou instalovanou ve foyeru divadla a nazvanou "Divadlo v boji proti fašismu", na níž byly vystaveny snímky z inscenací protiválečných divadelních děl kolínského, kladenského, mladoboleslavského a příbramského divadla. Herci divadel, účastnících se přehlídky, byli slavnostně přijati na kolínské radnici zástupci stranických a státních orgánů města a okresu. Významného úspěchu na přehlídce dosáhlo kolínské divadlo. Jeho závěrečné představení bylo opravdovým vyvrcholením letošní přehlídky a jejím zlatým hřebem. Byla na něm přítomna delegace družebního města Voskresensku v SSSR a zástupce velvyslanectví SSSR v Praze. V rámci přehlídky se uskutečnila v Kolíně beseda herců všech čtyř divadel s pracovníkem oddělení kultury ÚV KSČ soudruhem dr. J. Pernicou. Přehlídka středo-

českých divadel v Kolíně měla vysokou kulturní, uměleckou a společenskou úroveň a byla vysoce hodnocena stranickými i státními orgány města, okresu i kraje, ministerstvem kultury ČSR a ústředním výborem Svazu českých dramatických umělců.

Během roku organizovalo vedení kolínského divadla několik výměnných představení mezi profesionálními scénami Středočeského kraje a pozvalo do Kolína k hostování některé cizí soubory.

V sobotu 19.ledna 1985 byli hosty na scéně kolínského divadla na pozvání vedení divadla a okresního výboru Československé strany socialistické v Kolíně divadelní umělci Národního divadla a jiných pražských divadel, kteří nastudovali s režisérem Václavem Tomšovským divadelní hru Jana Jílka o veliké touze po lásce, o manželství, věrnosti a slibech "Dar pro velkou lásku". Divadlo uvedlo tuto hru mimo předplacení.

V pátek 15.března 1985 zahájilo hostování na scéně kolínského divadla Divadlo Jaroslava Průchy v Kladně premiérou hry "Generální zázrak", kterou potom zde hrálo ještě v několika reprízách.

V pátek 25.října 1985 uvítali kolínští divadelní návštěvníci na scéně našeho divadla herce Krajského divadla v Příbrami, kteří zde sehráli hudební komedii autorů Vl.Renčina, J.Brabce a H.Čihákové "Nejkrásnější válka". Je to vtipný příběh o tom, jak ženy donutily muže uzavřít mír. Hru autoři napsali na námět slavné řecké Aristofanovy komedie "Lysistrata". Také příbramské divadlo po této premiéře na jevišti kolínského divadla hru několikrát opakovalo.

Kolínské divadlo odvedlo oběma středočeským divadlům jejich hostování v Kolíně předvedením svých inscenací na jevištích divadel v Příbrami a na Kladně.

V kolínském divadle pracuje od roku 1975 Brigáda socialistické práce, složená z herců i pracovníků divadla; její členové jsou od června roku 1983 nositeli zlatých odznaků. Někteří členové uměleckého souboru byli za svou práci vyznamenáni. Např. Cena rady Středočeského krajského národního výboru v Praze byla udělena Jiřímu Ptáčnickovi, Karlu Želenskému, Lence Fišerové, Olze Želenské. Cenu Československého literárního fondu obdržel Miroslav Vlček, Karel Želenský, Jiří Ptáčník a Jiřina Chlumská. Ministr kultury ČSR udělil titul "Zasloužilý pracovník v kultuře" Miroslavu Vlčkovi a Karlu Želenskému, titul "Vzorný pracovník v kultuře" Jiřině Chlumské a Heleně Civínové. V rámci "Roku českého divadla" v roce 1983 dostali Čestná uznání Jiří Brož, Jiří Ptáčník a Luděk Nešleha. Medaili J.K.Tyla získala Jitka Součková.

MALÉ DIVADLO

Malé divadlo se nazývá soubor divadelních ochotníků při Městském kulturním středisku v Kolíně a měl bych tedy o něm psát v té části kroniky, která je vyhražena souborům MKS, kde o něm uvádím jen stručnou zmínku. Ale je to přece jen divadlo, třeba jen amatérské, a tak obšírnější informace o něm zařazuji na toto místo, hned za "kamenné" profesionální Krajské divadlo v Kolíně.

Malé divadlo má své sídlo, v němž má k dispozici jeviště, hlediště, šatny a jiné prostory, v suterénu budovy kostela Československé církve husitské na náměstí M.J.Husa v Kolíně III. Kromě vlastní činnosti divadelního souboru Malého divadla se v jeho objektu konají i jiné akce. Např. 24.ledna 1985 večer tam městský výbor Socialistického svazu mládeže uvedl klubový pořad "Namlouvání aneb doučování pro méně odvažné i zkušenější", pásmo rozhovorů a scének o nekonečných podobách lásky a namlouvání v podání pražských herců Vlasy Koudelové, Pavla Trávníčka a Aloise Ježka. Před tím odpoledne téhož dne se uskutečnilo v Malém divadle představení pro děti s názvem "Tři oříšky pro prince", při němž se děti setkaly s hercem Pavlem Trávníčkem, představitelem prince ve filmu "Tři oříšky pro Popelku". Pořad byl doplněn zpívanými pohádkami Vlasty Koudelové.

Soubor Malého divadla se skládá z mladých divadelních ochotníků, kteří se věnují dětem, pro které hrají pohádkové hry. Tak např. v letošním roce uskutečnili tato představení:

16. a 26.února 1985 sehráli na scéně Malého divadla pohádku "O králi Bedřichovi a jeho zlomené noze".

17.února 1985 pohádku "O Vendulce a Vitouškovi".

9. a 19.března 1985 opakovali pohádku "O králi Bedřichovi a jeho zlomené noze".

10.března 1985 opakovali pohádku "O Vendulce a Vitouškovi."

8.října 1985 sehráli novou pohádku pro děti "Z pekla štěstí".

Amatérský divadelní soubor Malého divadla získal za svou

dobrou práci již řadu ocenění. Dalšího úspěchu dosáhl vloni 17. listopadu 1984 na krajské soutěžní přehlídce amatérských souborů hrajících pro děti v Žebráku. Soutěže se zúčastnil inscenací pohádky "O Vendulce a Vitouškovi" a získal 1. cenu za nejlepší inscenaci, 1. cenu za mužský herecký výkon pro Jaroslava Slavíka a Oldřicha Hampla a 1. cenu za nejlepší režii pro režizérku souboru Danu Serbusovou. Současně si tímto úspěchem vydobyl účast na národní přehlídce v Ostravě.

V letošním roce si přivezl soubor Malého divadla další vavříny z krajské přehlídky v Rakovníku. Zvláštního ocenění se dostalo Jaroslavu Slavíkovi za dvojrolě Lucifera a Honzy v pohádce "Z pekla štěstí" a Michaele Serbusové za ztvárnění postavy Kulihráška.

HUDEBNÍ A KONCERTNÍ ŽIVOT V KOLÍNĚ

Na koncertní činnosti ve městě se podílely z největší části kolínské dechové orchestry a jako organizátor koncertů hudby, označované jako "vážná hudba", působil ve městě "Kruh přátel hudby", který je organizačně přiřčen k Městskému kulturnímu středisku v Kolíně. Během letošního roku uspořádal Kruh přátel hudby, který je veden hudebním nadšencem Janem Forejtem, v rámci předplatného pro svých 339 stálých členů cyklus deseti koncertů. Všechny desítky koncertů vyslechlo 3 730 posluchačů. Kruh přátel hudby uspořádal letos tyto koncerty:

22.ledna 1985 v divadle koncert klavíristy Ivana Moravce.

19.února 1985 v divadle koncert violoncellisty Stanislava Apolína.

19.března 1985 v divadle koncert Pražského dechového kvinteta.

16.dubna 1985 v divadle pěvecký koncert Svatavy Jirouškové /soprán/ a Virginie Walterové /mezzosoprán/.

28.května 1985 v sále Zámecké koncert Českého noneta.

10.června 1985 v sále Zámecké koncert Kolínské filharmonie se sólistkou na lesní roh Vladimírou Klánskou.

22.října 1985 v sále Zámecké pěvecký koncert národní umělkyně Věry Soukupové /alt/ za doprovodu zasloužilé umělkyně Dagmar Baloghové.

5.listopadu 1985 v sále Zámecké koncert Kolínské filharmonie se sólistou, houslistou Čeněkem Pavlíkem.

Tímto koncertem, který byl částí abonentního cyklu koncertů jubilejní dvacáté sezony pořádané Kruhem přátel hudby v Kolíně, oslavila Kolínská filharmonie osmdesát let svého trvání a své umělecké koncertní činnosti. Mladý vynikající houslista Čeněk Pavlík přednesl spolu s Kolínskou filharmonií Mozartův houslový koncert G dur. Kolínská filharmonie uvedla na tomto slavnostním koncertu ještě předehru Vojtěcha Jírovce k opeře "Celiko", Čtvrtý Braniborský koncert Johana Sebastiana Bacha a dvě suity "Peer Gynt" Edvarda Griega.

3.prosince uspořádal Kruh přátel hudby v sále Zámecké koncert Pražského marimbového tria.

17.prosince 1985 koncertem Kolínské filharmonie v divadle, na němž byla provedena Rybova "Česká mše národní" Kruh přátel hudby svou letošní řadu koncertů uzavřel.

Kolín je znám široko daleko svými výbornými dechovými orchestry, a tak není divu, že se ve městě pořádá během roku hezká řádka koncertů, slavnostních i promenádních, tohoto hudebního žánru. O promenádních koncertech jarního i podzimního cyklu v parku Julia Fučíka jsem již psal a také již vzpomněl festivalu 23.Kmochova Kolína, v jehož průběhu byla uspořádána řada koncertů dechové hudby. Kolínské dechové orchestry se však svému obecenstvu představují i na slavnostních koncertech v divadle nebo v jiných sálech ve městě.

Dne 14.listopadu 1985 se např. konal koncert velkého orchestru Městské hudby Františka Kmocha v sále Zámecké, laděný "V lidovém tónu", v 16 hod. odpoledne jako dar hudebníkům důchodcům zdarma a večer v 19,30 hod. pro veřejnost.

Oba velké kolínské dechové orchestry vždy po uplynutí roku přehlížejí svou činnost a plánují svou práci na další rok.

Na začátku letošního roku bilancovala Ústřední hudba Československých spojů se sídlem v Kolíně svou úspěšnou činnost v roce 1984. Uspořádala celkem 76 produkcí, absolvovala pět zahraničních zájezdů: do Německé demokratické republiky, do Německé spolkové republiky, do Itálie, do Švýcarska a do Rakouska. Soubor měl 75 stálých členů, odehrál 380 hodin na vystoupeních a 185 hodin zkoušel a připravoval se ^{na}vy-
stoupení. V čele stál dirigent zasloužilý pracovník v kultuře Vladimír Zeman a uměleckým poradcem byl jeho bratr podplukovník Jaroslav Zeman, šéfdirigent Posádkové hudby města Prahy.

Na aktivu kulturních pracovníků v březnu letošního roku byl vyhodnocen průběh "Roku české hudby", jak byl nazván rok 1984, na kolínském okrese. Na aktivu promluvil tajemník OV KSČ soudruh Josef Zeman a vedoucí odboru kultury ONV soudruh František Kampe, který podal zprávu o hudebních akcích uskutečněných v rámci "Roku české hudby" na kolínském okrese. V kulturním pořadu vystoupilo kvarteto souboru Collegium musicum, které předneslo Finále ze smyčcového kvartetu Es dur Antonína Dvořáka a Barcarolu Josefa Suka.

Dne 5. února 1985 se konala v Raisově sále Ústředního kulturního domu železničářů v Praze na Vinohradech slavnost, při níž byl vyhodnocen průběh "Roku české hudby" ve Středočeském kraji. Z Kolína byli při této slavnosti oceněni jednotlivci a soubory: Ocenění ministerstva kultury ČSR dostal dirigent Kolínské filharmonie a umělecký vedoucí Městské hudby Františka Kmocha Ivan Fišer, krajské vyznamenání "Za budování Středočeského kraje" bylo uděleno Mládežnickému dechovému orchestru Lidové školy umění v Kolíně a Kolínské filharmonii a Čestné uznání Středočeského krajského národního výboru v Praze Městské hudbě Františka Kmocha, Ústřední hudbě československých spojů se sídlem v Kolíně a souboru Collegium Musicum Collinense.

Dne 29. října 1985 pořádal odbor kultury ONV a okresní výbor odborového svazu pracovníků umění, kultury a společenských organizací v Kolíně poprvé oslavu "Dne pracovníků kultury". Na slavnosti byla předána ocenění dvaceti čtyřem kulturním pracovníkům v okrese a třem souborům: Městské hudbě Františka Kmocha, Ústřední hudbě československých spojů se

sídlem v Kolíně a Kolínské filharmonii.

V letošním roce také kolínské dechové orchestry reprezentovaly naše město a českou hudbu v zahraničí.

Ve dnech 9. až 14. května 1985 uskutečnila Městská hudba Františka Kmocha svůj první letošní zahraniční zájezd. Koncertovala v rakouském městě Goetziis a ve městě Schlier v Německé spolkové republice. Všude sklídila úspěchy a líbila se svou hrou i svým vystupováním. Vedoucím zájezdu byl soudruh Milan Pospíšil, pracovník OV KSČ, za radu Městského národního výboru se zúčastnil zájezdu Milan Lukeš, za Městské kulturní středisko Miroslav Michálek, tlumočnickem byl RNDr. Oldřich Pospíšil a lékařem výpravy MUDr. Miroslav Kubíček. Umělecký soubor Městské hudby Františka Kmocha čítal 61 osob včetně hudebníků, dirigentů a zpěváků.

Ve dnech 15. až 22. května 1985 byl na zájezdu v hlavním městě Německé demokratické republiky Berlíně malý orchestr Městské hudby Františka Kmocha. Vedoucím zájezdu byl člen rady Městského národního výboru Josef Šubotník, zástupkyní vedoucího zájezdu soudružka Stojkovová, pracovnice Městského kulturního střediska, tlumočnickem RNDr. Pospíšil. Zájezdu se zúčastnilo 25 hudebníků a zpěváků.

Ve dnech 25. až 27. května 1985 byla Městská hudba Františka Kmocha letos podruhé v Rakousku. Tentokrát malý orchestr navštívil na pozvání město Hausbrunn. Vedoucím zájezdu byl Jaroslav Buňka, člen Městského výboru KSČ, Městské kulturní středisko zastupovala Jana Lamačová a tlumočnickem byl RNDr. Oldřich Pospíšil.

Ve dnech 6. až 9. června 1985 se zúčastnila Ústřední hudba

československých spojů se sídlem v Kolíně "Svátku dechové hudby" v bavorském městě Kepten. V soutěži sto dvaceti orchestrů z Evropy a jednoho z USA, na které hrálo 4 500 hudebníků, absolutně zvítězila jak v povinné skladbě tak i ve volné skladbě, když přednesla třetí se Slovanských tanců Antonína Dvořáka. Nakonec zvítězila i v pochodové skladbě, kterou musela přenést za pochodu. Naše hudba tak opět výborně reprezentovala českou hudební kulturu i naše město Kolín, neboť to na celé šáře vyhrála nejen u přísné poroty ale i u četného publika.

Ve dnech 5. až 8. července 1985 byl malý orchestr Městské hudby Františka Kmocha opět na zájezdu v Rakousku, ve městě Obergraben. Vedoucím zájezdu byl Jan Větrník, člen městského výboru KSČ v Kolíně, Městské kulturní středisko zastupovala soudružka Pokorná, tlumočnickem byl RNDr. Pospíšil. Zúčastnilo se 25 hudebníků a zpěváků.

Ve dnech 30. srpna až 1. září 1985 zajel malý orchestr Městské hudby Františka Kmocha do družebního okresu Gransee v Německé demokratické republice. Zájezd vedl Karel Lein, člen městského výboru KSČ v Kolíně, organizační pracovnící byla s. Krátká a tlumočnickem RNDr. Pospíšil. Zúčastnilo se opět 25 hudebníků a zpěváků.

Dne 5. září 1985 odcestovala na pozvání spolku Musikverein ve městě Renningen Městská hudba Františka Kmocha ve velkém obsazení na umělecký zájezd do Německé spolkové republiky. Druhého dne ve 14 hodin odpoledne byla výprava uvítána v Renningu, asi sedmitisícovém městě, místním orchestrem, který na uvítanou hostí zahrál československou hymnu

"Kde domov můj". Večer téhož dne se konal v místní sportovní hale koncert, na který přišlo okolo tisíce posluchačů. Kmochocka sklídila obrovský úspěch a po koncertu zahrála v malém obsazení i k tanci. V sobotu navštívila hudba Stuttgart a dopoledne a hrála dopoledne na promenádním koncertu a večer koncertovala na lidové veselici ve velkém stanu, kde bylo na patnáct set účastníků. Posledního dne návštěvy v Německé spolkové republice účinkovala kolínská Kmochova hudba na dopoledním koncertu a odpoledne se zúčastnila průvodu městem, ve kterém hrálo kromě ní ještě šest dechových orchestrů z NSR. Na celém zájezdu podala Městská hudba Františka Kmocha vynikající umělecký výkon a úspěšně reprezentovala českou dechovou hudbu a naše město Kolín. Pořadatelé a hostitelé nešetřili chválou a kolínští hudebníci si sebou přivezli domů další pozvání na zájezd do Německé spolkové republiky. Dne 10.září 1985 se výprava vrátila v pořádku do Kolína. Vedoucím zájezdu byl předseda Městského výboru KSČ v Kolíně RSDr.Václav Dařílek, za radu Městského národního výboru se zúčastnila Hana Tučková, za Městské kulturní středisko Josef Šíf, tlumočnice Hana Procházková a lékařem výpravy byl ředitel nemocnice v Kolíně MUDr. Jaroslav Tichý. Hudební soubor čítal šedesát osob včetně hudebníků, dirigentů a zpěváků.

V říjnu absolvovala Ústřední hudba československých spojů se sídlem v Kolíně úspěšný zájezd do Rakouska. Účastnila se oslav dechové hudby v obci Wartmannstetten u Neukirchenu, kde slavili 35.výročí založení dechového orchestru, který se několikrát zúčastnil Kmochových Kolínů a s nímž kolínská hudba již dvacet let udržuje družební styky a obě tělesa se

vzájemně navštěvují. Sám jsem se v roce 1969 zúčastnil jedné takové návštěvy kolínské hudby ve Wartmannstetten. Je to nevelká obec, nevím, snad pět set až tisíc obyvatel, kteří mají neobyčejně rádi dechovou hudbu. Tehdy v roce 1969 hráli kolínští i místní hudebníci ve velké, zvláště jen k tomu koncertu postavené dřevěné hale pokryté plachtou, dnes už mají vlastní kulturní dům s velkým sálem a letos při návštěvě kolínských přátel oslavili již jeho desáté výročí. Ústřední hudba čs.spojů se sídlem v Kolíně za svého zájezdu koncertovala ještě ve Vídni a v rekreačním a lázeňském středisku Puchberg am Schneeberg ve Vysokých Alpách. Byl to opět jeden úspěšný zájezd a dobře reprezentoval naše město.

Na dny 24. až 29.října byl naplánován další zahraniční zájezd Městské hudby Františka Kmocha, tentokrát do města Merkers v Německé demokratické republice. Zúčastnil se malý dechový orchestr, 25 hudebníků a zpěváků. Zájezd vedl člen městského výboru KSČ Miroslav Saiver, za Městské kulturní středisko soudružka Suchánková, tlumočником byl dr.Pospíšil.

Kolínské dechové orchestry dosáhly letos úspěchů i doma v Československu. Ve středu 13.listopadu 1985 ve 20 hodin vysílala československá televize Praha na druhém programu záznam galakonzertu III.festivalu zájmové umělecké činnosti v Paláci kultury v Praze. Součástí koncertu bylo i vystoupení stopadesátičlenného souboru spojených kolínských dechových orchestrů Městské hudby Františka Kmocha a Ústřední hudby československých spojů se sídlem v Kolíně pod taktovkou šéfdirigenta Posádkové hudby v Praze podplukovníka Jaroslava Zemana. Naši kolínští hudebníci zahajovali celý gala-

koncert přednesením Dvořákova Slavnostního pochodu a pořad v Paláci kultury zakončili Pělkou míru skladatele Václava Dobiáše. V programu vystoupili soubory a sólisté z deseti socialistických států včetně Kuby, Vietnamu a Mongolska. Muзикanti z Kolína opět dosáhli dalšího významného úspěchu.

V letošním roce oslavilo několik kolínských hudebních souborů svá, jak se dnes říká "kulatá" výročí. Kolínská filharmonie měla letos své již osmdesáté narozeniny. Omdesát let nepřetržité umělecké činnosti jednoho symfonického orchestru v takovém městě, jako je Kolín, to snad nemá obdobu v žádném městě v ČSSR a možná že ne ani v Evropě. Jak filharmonie oslavila své jubileum, jsem již psal na jiném místě.

Dalšími jubilanty byly letos tři taneční orchestry Městského kulturního střediska. Soubor Atlantik oslavil dvacet let své činnosti, Metronom patnáct a Universal deset. Všechny tři soubory jsou známy především z účinkování na společenských plesech, tanečních zábavách nebo při kursech tance a společenského chování. Podílejí se však také i na významných kulturně politických akcích ve městě, v okrese, v kraji i v republice. Taneční orchestr Metronom dostal letos ke svému výročí pěkný dárek: za účinkování v kulturních pořadech při Československé spartakiádě 1985 obdržel Čestné uznání ministerstva kultury ČSR. Čestné uznání mu předal osobně ministr kultury Milan Klusák v rytířském sále Valdštýnského paláce v Praze dne 28. září 1985. Taneční soubor Universal vede od svého založení v roce 1975 výborný hudebník Jiří Hruška. Jeho prostřednictvím soubor úzce spolupracuje s kolínským divadlem, např. letos to bylo při inscenacích her "Sto dukátů za Juana",

"Smolař ve žluté čepici", "Létající snoubenky" a jiné.

Na závěr kapitoly o kolínském hudebním životě musím uvést i jednu smutnou zprávu. Dne 25. ledna 1985 zemřel v kolínské nemocnici bývalý populární kapelník Městské hudby Františka Kmocha Jan Vostrčil. Narodil se 3. prosince 1903 v Příluce v okrese Světavy. Povoláním byl vojenským hudebníkem, vynikl jako sólista na křídlovku a po určitý čas také vyučoval hře na tento nástroj jako učitel ve vojenské hudební škole. Působil postupně u Posádkové hudby v Praze a u hudby Hradní stráže a nakonec jako kapelník vojenské hudby v Litoměřicích. Po odchodu do důchodu přijal v roce 1962 místo kapelníka Kmochovy hudby a vedl ji do roku 1970. Vynikl také jako filmový herec. Český film ho objevil při natáčení snímku "Konkurs", kde hrál svou přirozenou roli kapelníka Kmochovy hudby. Potom byl obsazován s úspěchem do několika filmových rolí, zpravidla hrál postavy hudebníků.

SPOLEČENSKÝ ŽIVOT V KOLÍNĚ

Vyvrcholením společenského života každého roku je plesová sezóna, která zabírá zpravidla první tři měsíce kalendářního roku. Některé plesy, které nebyly vloni úspěšné, zejména nebyly dosti navštíveny, se letos už nekonaly, a naopak se letos konaly některé plesy, které ještě v Kolíně nikdy nebyly. Společenská i kulturní úroveň jednotlivých plesů byla i letos velmi různá. Některé plesy pořadatelé prostě ne-

zvládli, naproti tomu výbornou pořadatelskou službu měly plesy železničářů, příslušníků Sboru národní bezpečnosti, "Plesy v bílém" a "Plesy pracujících". Vysokou úroveň měl také "Ne-kuřácký ples" TJ Jiskry Kolína také, což je zajímavé "Disko-ples", a "Ples pro dříve narozené". Dobrou pověst si stále udržují tradiční plesy: myslivecký, rybářský a plesy kolínských sportovců. Velmi pěkná bývají zahájení plesů, u maturitních např. slavnostním nástupem maturantů. Dobrým zvykem také bývá uvádění plesů zástupcem pořadatelské organizace, uvítání přítomných, zpestření plesů předtančením, osvědčila se také hezká pozornost - předání květin přítomným ženám, jak to tradičně již provádějí např. zdravotníci či železničáři. To jsou všechno příklady vysoké úrovně některých plesů, a je jich jistě ještě více, ale jsou tu i záporné jevy. A to je především zlozvyk přinášet si sebou na ples alkohol. Při tanečních zábavách a plesech je zákonem zakázáno prodávat a konzumovat alkoholické nápoje s výjimkou piva a přírodního vína. Tento zákaz pracovníci pohostinství už dnes celkem dodržují, a přesto po každém plese nalézají v sále, pod stoly i jinde prázdné láhve od tzv. "tvrdého" alkoholu, který na plese neprodávali. Po plesech nalézají také sály a jiné prostory, v nichž se plesy konaly, značně znečištěné, a to nejen odhozenými láhvemi, papíry, ale i jinak, hůře. Smutné je to, že takový nepořádek a znečištění místností bývá nejčastěji po maturitních plesech, na nichž se "bavila" především mládež.

V letošní sezóně se konaly plesy z největší části v místnostech Kulturního domu, ale několik jich bylo i jinde, v Zámeské restauraci, v Družstevním domě i jinde. Na ukázkou, jak

bohatá byla letošní plesová sezóna v našem městě, vyjmenuji v chronologickém pořadí alespoň plesy, pořádané v Kulturním domě pracujících:

- v pátek 11.ledna 1985 Ples pracujících, první část.
- v sobotu 12.ledna 1985 Ples pracujících, druhá část.
- v pátek 18.ledna 1985 Ples v bílém, první část.
- v sobotu 19.ledna 1985 Ples v bílém, druhá část.
- v pátek 25.ledna 1985 Ples TJ Tesla Kolín
- v sobotu 26.ledna 1985 Myslivecký ples
- v neděli 27.ledna 1985 Diskoples tanečních kursů
- ve čtvrtek 31.ledna 1985 Ples Gymnázia Český Brod
- v pátek 1.února 1985 Ples zemědělců
- v sobotu 2.února 1985 Ples zdravotníků
- ve čtvrtek 7.února 1985 Ples Střední průmyslové školy v Kolíně
- v pátek 8.února 1985 Ples TJ Jiskra Kolín
- v sobotu 9.února 1985 Ples železničářů
- ve čtvrtek 14.února 1985 Ples Gymnázia Kolín
- v pátek 15.února 1985 Rybářský ples
- v sobotu 16.února 1985 Reprezentační ples SNB
- ve čtvrtek 21.února 1985 Ples Střední ekonomické školy v Kolíně
- v pátek 22.února 1985 Ples nosatých
- v sobotu 23.února 1985 Ples Lučebních závodů
- ve čtvrtek 28.února 1985 Ples Středního odborného učiliště Tesly
- v pátek 1.března 1985 Ples Střední zdravotnické školy v Kolíně
- v sobotu 2.března 1985 Ples koncernového podniku Tesla Kolín
- ve čtvrtek 7.března 1985 Ples Gymnázia Český Brod
- v pátek 8.března 1985 Ples Středního odborného učiliště spojů
- v sobotu 9.března 1985 Ples Obchodních tiskáren Kolín

- ve čtvrtek 14.března 1985 Ples Středního odborného učiliště
strojnického a Středního odborného
učiliště obchodního
- v pátek 15.března 1985 Ples národního podniku Frigera Kolín
- v sobotu 16.března 1985 Ples veterinářů
- v pátek 22.března 1985 Staročeký bál
- v sobotu 23.března 1985 Jarní ples mládeže
- v pátek 29.března 1985 Ples dobrovolných dárců krve
- v sobotu 30.března 1985 Fialkový ples
- v pátek 5.dubna 1985 Ples ČKD Tatra Kolín
- v sobotu 13.dubna 1985 Muzikantský ples
- v pátek 19.dubna 1985 II.Diskoples.

V neděli 24.února 1985 se konal také ve velkém sále Kulturního domu pracujících oblíbený Dětský karneval, pořádaný ve spolupráci Městské rady pionýrské organizace s Městským kulturním střediskem. Dětem hrál k tanci taneční orchestr MKS Metronom.

Další společenské podniky, jako byly taneční zábavy a diskotéky, pořádané během roku, jsem již uvedl na jiném místě kroniky. Zbývá se ještě zmínit o jednom plese, který byl letos pořádán poprvé. Pátá místní organizace Socialistického svazu mládeže uspořádala I.ples Malého divadla a Zájmové umělecké činnosti Městského kulturního střediska v Kolíně v sobotu 21.prosince 1985 ve 20 hodin v sále pohostinství v Býchorách. Na programu bylo předtančení, přednesy a tombola. K tanci hrál taneční orchestr Metronom. Z Kolína do Býchor i zpět byly vypraveny zvláštní autobusy.

VÝSTAVNÍ ČINNOST

O výstavách v Kolíně jsem se již zmínil v oddílech vyhrazených Městskému kulturnímu středisku a Reionálnímu muzeu. Zbývá ještě dodat několik informací o výstavách pořádaných jinými organizacemi.

Ve dnech 5. až 12. června 1985 uspořádal okresní výbor Socialistického svazu mládeže v Kolíně ve spolupráci s Okresním domem pionýrů a mládeže v Kolíně výstavu nazvanou "Zenit", na níž vystavovali své práce mladí vynálezci a zlepšovatelé od drobných začátečnických až po náročně konstruované přístroje z oboru elektroniky. Tak například Stanice mladých techniků celozávodní organizace Socialistického svazu mládeže v podniku Frigera Kolín zde vystavovala svými členy vlastnoručně vyrobený mikropočítač, členky závodní organizace SSM Okresního podniku služeb v Kolíně a závodu Kara ve Starém Kolíně zde předváděly módní přehlídku oděvů a kožešinových výrobků mladých oděvních návrhových a tvůrců z obou těchto podniků. Učni oboru číšník - barman zde vystavovali slavnostně upravenou tabuli, se kterou se účastnili národního kola soutěže kuchařů a číšníků aj. Mladí podali v kolínském okrese v roce 1984 celkem 151 zlepšovacích návrhů, jejichž uskutečněním bylo dosaženo ekonomického přínosu našemu národnímu hospodářství, vyčísleného částkou 4 177 520,- Kčs. V akci "Reflektor mladých" upozorňují mladí lidé na nehospodárnost ve výrobě, v obchodě aj. Jejich činnost na tomto úseku v roce 1984 přinesla v kolínském okrese úsporu materiálu, surovin a energie v hodnotě 3 374 905,- Kčs. To vše bylo na této výstavě doku-

mentováno na doplňujících panelech, na nichž byly vystaveny i fotografie zachycující svazáky při práci i zábavě.

A nyní ještě o jedné výstavě, kterou jsem již dříve uvedl a slíbil jí podrobněji popsat, protože jsem se jí aktivně zúčastnil. Byla to výstava "Naš kronika města", která se konala ve výstavním sále Kulturního domu pracujících od 29.dubna do 12.května 1985. Byla zahájena dne 29.dubna 1985 v 15 hod. odpoledne proslovem místopředsedkyně Městského národního výboru v Kolíně soudružky Hany Tučkové. Výstava pak byla otevřena ve všední dny od devíti do jedenácti a od čtrnácti do sedmnácti hodin. Dne 1.května 1985 byla přístupna od 9 do 12 hod. a 8.května 1985 před slavnostním zasedáním Městského národního výboru od 8 hod.ráno. Podle požadavků škol byla otevřací do výstavy i jinak upravena a prodloužena. Na výstavě byl veřejnosti předložen originál Kroniky města Kolína na rok 1983 ve dvou svazcích, osm svazků duplikátů kronik za léta 1980 až 1983 a zvláštní elaborát kroniky, kterým se kronikář zúčastnil III. celostátní soutěže kronikářů, nazvaný "40 let budování města Kolína", ocenění v okresním kole této soutěže první cenou. Vedle toho byly vystaveny přílohy ke kronice města, novinové výstřižky a fotokronika města. Vzhledem k tomu, že letošní výstava městské kroniky se konala v době oslav 40.výročí osvobození Československa Sovětskou armádou, bylo vystaveno 32 fotografických snímků z obsazení Kolína německou fašistickou armádou 15.března 1939, z leteckého bombardování města v letech 1944 a 1945, zobrazujících opevnění města ke konci války, odzbrojování německé armády a osvobození Kolína Sovětskou armádou dne 9.května 1945. Dále byla vystavena ma-

keta města Kolína, znázorňující dopravní řešení a nejbližší výstavbu města, a nakonec ještě fotografické snímky dvou městských pergamenů, z nichž jeden byl letos 700 let a druhý 500 let starý. Výstava byla doplněna automatickým promítáním osmdesáti barevných diapozitivů dokumentujících současný politický a kulturní život ve městě a jeho současnou výstavbu. Výstavu instalovalo propagační středisko Městského kulturního střediska v Kolíně velmi pěkným způsobem. Na výstavu byli pozváni občané města Kolína informačním článkem v týdeníku "Kupředu" a informační tabulí umístěnou před vchodem do budovy Kulturního domu pracujících. Organizace a školy pozval na výstavu Odbor školství a kultury MěstNV pozvánkami. Na výstavu přišli děti a studující 39 tříd kolínských škol. Navštívili ji i sovětské hosté, delegace družební oblasti Voskresensk a soudružka Galina Kotěnková, bývalá manželka prvního sovětského velitele města Kolína po osvobození v roce 1945. Celkem na výstavu přišlo 892 mladých a 266 dospělých návštěvníků. Během trvání výstavy jsem návštěvníkům přednesl třiatřicetkrát přednášku "40. výročí osvobození města Kolína Sovětskou armádou".

PUBLIKAČNÍ ČINNOST

V letošním roce vydávaly v kolínském okrese různé organizace řadu vlastních periodických i neperiodických, tištěných nebo jen cyklostylovaných tiskovin a časopisů. Především

to byl týdeník "Kupředu", který vydával okresní výbor KSČ spolu s Okresním národním výborem v Kolíně a jeho redaktorem byl soudruh Josef Vokál. Vycházel ve dvanáct až třináctitisícovém nákladu a bylo ho stále málo; poptávka po něm přesahovala počet výtisků, takže o něj byla stále nouze. Vedle něho vydávaly své závodní časopisy i některé kolínské podniky a závody, např. to byl časopis "Tatrovák", "Start Koramo Kolín", "Zpravodaj Frigery", "Zpravodaj Okresního podniku služeb". Také některá jednotná zemědělská družstva vydávala své časopisy, např. "Zpravodaj JZD Dolní Chvátliny", "JZD Ovčáry", "Zásmucký zpravodaj". Své časopisy vydávaly i obce a různé jiné organizace: "Kolínský zpravodaj", vydávaný Městským kulturním střediskem v Kolíně, "Českobrodský zpravodaj", "Černokostelecký zpravodaj", "Žiželské noviny", "Chotutický zpravodaj", "Týnecké noviny", "Velimské noviny", "Kouřimský zpravodaj", "Živá kronika Velkého Oseka" aj. Vlastní časopis "Zpravodaj OKS Kolín" vydávalo i Okresní kulturní středisko v Kolíně. Na vydávání těchto časopisů se všude, v obcích i závoděch a družstvech podíleli z velké části dobrovolní kulturní pracovníci a dopisovatelé.

O knize "Komunista František Jirásek", kterou letos vydalo Regionální muzeum spolu s komisí regionálních dějin OV KSČ a okresním výborem Českého svazu protifašistických bojovníků v Kolíně jsem již psal na jiném místě této kroniky. Zbývá se ještě zmínit o jedné publikaci, vydané v roce 1985.

Ke 40.výročí vyvrcholení národně osvobozenického boje českého a slovenského lidu a osvobození Československa Sovětskou armádou vydala komise regionálních dějin okresního výboru

Komunistické strany Československa apolu s Okresním národním výborem v Kolíně publikaci nazvanou "Čtyřicet let budování socialismu na Kolínsku". Publikace má 104 textu a 21 stran obrazových příloh. Obsah je rozvržen do těchto kapitol: Historie slavných dnů. Charakteristika okresu Kolín a jeho správní vývoj. Demografický vývoj okresu. Průmysl. Místní průmysl. Stavebnictví. Zemědělství, lesní a vodní hospodářství. Doprava a spoje. Obchod a služby. Společenská spotřeba obyvatelstva. Družební styky okresu Kolín. Životní úroveň obyvatelstva. Perspektivy dalšího rozvoje. Text této publikace jsem sepsal na základě podkladů z různých úseků a statistických dat. Publikaci vytiskly v množství tří tisíc kusů Obchodní tiskárny, národní podnik Kolín na jaře roku 1985.

Národní podnik Obchodní tiskárny Kolín /OTK/ sám vyvíjí rozsáhlou publikační činnost vydáváním kalendářů, z nichž mnohé jsou vynikajícími díly literárními s vysokou úrovní reprodukční techniky i nádhernými publikacemi výtvarného umění. Každoročně nyní OTK hodnotí a oceňují práci umělců a publicistů, kteří na vydávání kalendářů s podnikem spolupracují. V pátek 12. dubna 1985 byla v OTK slavnostně vyhodnocena "Soutěž o nejlepší kalendář roku 1984" a uděleny ceny. Slavnosti se zúčastnil Miroslav Müller, vedoucí oddělení kultury ústředního výboru KSČ, Josef Zeman, tajemník pro ideologii okresního výboru KSČ v Kolíně, ing. Miroslav Mucha, generální ředitel polygrafického průmyslu, ing. Otakar Lanc, ředitel odboru knižní kultury ministerstva kultury ČSR, ing. Jan Šolle, ředitel odboru papíru a polygrafie ministerstva průmyslu ČSR, akademický malíř zasloužilý umělec Jaroslav

Chudomel, laureát Státní ceny Klementa Gottwalda, místopředseda Okresního národního výboru v Kolíně Miloslav Šíma a předseda Městského národního výboru v Kolíně ing. Jindřich Hušek. Cena za fotografii byla udělena zasloužilému umělci Erichu Tylínkovi, za grafiku Miloslavu Fulínovi, za ilustraci Luďku Maňáskovi, za texty dr. Františku Dvořákovi a Čestné uznání za texty dr. Jiřímu Volfovi. Ceny předal podnikový ředitel OTK dr. Miroslav Doskočil, který také ve slavnostním proslovu připomněl dvě výročí, týkající se kalendářů, a to 500 let od tisku prvního známého českého kalendáře, vytištěného na rok 1485 ve Vimperku, a 100 let od vydání prvního nástěnného kalendáře, vytištěného na rok 1885 v kolínské tiskárně.

PŘEDNÁŠKOVÁ ČINNOST

Přednáškovou činností se zabývá v Kolíně celá řada organizací a přehled o přednáškové činnosti v našem městě za jediný rok by bylo opravdu velmi těžko sestavit. Již jsem se na jiných místech kroniky zmínil o přednáškách pořádaných Městským kulturním střediskem, Okresním kulturním střediskem, Regionálním muzeem; ale to je jen malá část z celkového počtu přednášek, přednesených v Kolíně, vždyť přednášky pořádají všechny organizace Národní fronty, průmyslové i zemědělské závody, úřady, ústavy i orgány KSČ. Specifickou organizací, která má ve své náplni výhradně jen přednáškovou činnost a sdružuje lektory všech vědeckých a technických oborů, je

Socialistická akademie ČSSR. V roce 1985 přednesli lektori Socialistické akademie v kolínském okrese 3 022 přednášky a s tímto počtem se kolínská organizace Socialistické akademie umístila na prvním místě mezi dvanácti okresy Středočeského kraje a sama zajistila 13,6 % všech přednášek, přednesených v kraji. Je to vynikající úspěch, jehož kolínská organizace za dobu své existence od roku 1954 dosáhla poprvé.

PAMÁTKOVÁ PÉČE

V souvislosti s tím, že vláda České socialistické republiky připravuje vyhlášení historického jádra města Kolína městskou památkovou rezervací, dostává se péče o památky do popředí zájmů stranických a státních orgánů také u nás ve městě Kolíně. Je již nejvyšší čas, neboť stav některých stavebních památek ve městě je opravdu kritický, např. zbytek kolínského ghetta včetně židovské synagogy. Ale i poměrně nedávno opravené fasády renesančních a barokových domů na náměstí jsou již vlivem kolínského ovzduší, nasyceného agresivními prvky znečištění, již opět ve špatném stavu, včetně budov kolínské radnice. Dosud je ve Středočeském kraji jediná městská památková rezervace, a to Kutná Hora; Kolín má být nyní druhou.

Památkovou péčí a opravami památek ~~se~~ v kraji se letos zabývala rada Středočeského krajského národního výboru v Praze a dala zpracovat plán oprav památkových objektů ve Středo-

českém kraji na léta 1986-1990. Návazně na to pak otázky památkové péče v okrese projednávala rada Okresního národního výboru v Kolíně a otázkami památkové péče ve městě se zabývala i rada Městského národního výboru v Kolíně.

Na opravu a údržbu památkových objektů v kolínském okrese bylo vynaloženo v letech 1981-1985 celkem 8 078 000 Kčs. Nejvíce finančních prostředků si vyžádala oprava kostela sv. Bartoloměje v Kolíně, která se provádí už dlouhou řadu let; v letech 1981-1985 bylo na ni vynaloženo 1 400 000 Kčs. Dále pak nákladné byly opravy objektů ve správě Regionálního muzea v Kolíně, které jsou památkově chráněny, jako např. byla rekonstrukce domu čp. 27/I v Brandlově ulici, opravy domu čp. 35/I v Brandlově ulici a projektová příprava rekonstrukce domu čp. 8/I na náměstí Obránců míru.

Do zmíněného již krajského plánu oprav památkových objektů ve Středočeském kraji na léta 1986-1990 byly z našeho města zařazeny dvě akce, a to: generální oprava souboru historických staveb městské památkové rezervace a kamenická práce na opravě kostela sv. Bartoloměje. Na první akci provedou projektovou přípravu Krajský projektový ústav v Praze, podnik Obnova památek a Státní ústav pro rekonstrukce památkových měst a objektů /SÚRPMO/ v Praze; předpokládané náklady pro 8.pětiletku na tuto akci činí dvanáct miliónů korun. Na opravu kostela se počítá s nákladem půl miliónu korun do roku 1990.

Vyhlášení Kolína městskou památkovou rezervací nám pomůže nejen pro budoucí časy zachovat stavební památky a ráz města, jaký jsme převzali od předcházejících generací, ale přispěje i ke zkrášlení našeho města.

CENA MĚSTA KOLÍNA

Cena města Kolína pro rok 1985 byla udělena takto:

I. stupeň s odměnou 5000 Kčs byl udělen členům Klubu železničních modelářů za patnáctiletou činnost a úspěchy v práci s dětmi a mládeží;

II. stupeň s odměnou 3000 Kčs byl udělen pracovníkům Městské správy kin v Kolíně za obětavou práci v kulturní oblasti a splnění podmínek soutěže o titul "Podnik socialistické práce";

III. stupeň s odměnou 1000 Kčs byl udělen kolektivu stomatologického oddělení nemocnice s poliklinikou v Kolíně za úspěšné plnění úkolů na úseku stomatologické chirurgie.

Ceny byly slavnostně odevzdány na plenárním zasedání Městského národního výboru dne 25. února 1986.

o=o=o=o=o

Na konec kapitoly o kulturním a společenském životě v Kolíně mi zbyly ještě dvě drobné zprávy:

Dne 13. listopadu 1985 byl v Kolíně, v Kulturním domě pracujících poprvé uveden pořad "Videodiskotéka".

Dne 17. prosince 1985 pořádal Kroužek přátel českého jazyka a umění další večer v knihovně. Na pořadu bylo pásmo

z knihy Karla Plicky "Český rok - zima", které s žáky literárně dramatického oddělení Lidové školy umění v Kolíně nastudovala a přednesla Jiřina Chlumská, členka Krajského divadla v Kolíně. Tato zpráva doplňuje informace o cyklu kulturních pořadů, nazvaném "Večery v knihovně", které jsem uvedl v kapitole o Okresní knihovně v Kolíně.

Některé kulturní podniky a pořady stále ještě podléhají povolovacímu řízení, to znamená, že pořadatel musí předem požádat o jejich povolení a může je uskutečnit jen tehdy, jestliže je Městský národní výbor povolí. V roce 1985 vydal MěstNV v Kolíně správní rozhodnutí jimiž povolil pořádat:

171 tanečních zábav a plesů,

67 diskoték,

43 koncertů a jiných hudebních pořadů,

22 divadelních představení, kromě divadelních představení pořádaných Krajským divadlem v Kolíně, která nepodléhají povolovacímu řízení,

16 přednášek, besed a výstav; většina přednášek a besed se však také vymyká povolovacímu řízení.

13.

S B O R P R O O B Č A N S K É Z Á L E Ž I T O S T I

Sbor pro občanské záležitosti /SPOZ/ v Kolíně pracoval v roce 1985 pod vedením své předsedkyně Hany Tučkové, místopředsedkyně Městského národního výboru. Ve své práci se řídil směrnicemi usnesení vlády ČSR čís. 206 z roku 1974 a zaměřil svou činnost k dalšímu prohlouvení svého působení na občany v duchu socialistické etiky a přispíval tak k utváření jejich kladného vztahu k socialistické společnosti, k prohlubování jejich socialistické morálky, k utužování soudružských vztahů mezi lidmi, k vytváření pocitu zdravého patriotismu k městu Kolínu a v neposlední řadě také k omezování vlivu církví na občany našeho města. Věnoval proto zvýšenou péči přípravě a provádění všech občanských obřadů a individuálních slavností při různých příležitostech v životě občanů a zajišťoval jejich vysokou ideovou i kulturní úroveň. V jeho úsilí mu pomáhaly některé organizace Národní fronty, především Český svaz žen, Revoluční odborové hnutí, pionýrská organizace, Socialistický

svaz mládeže a pak i školy, zejména mateřské školy, Lidová škola umění a Střední zdravotnická škola v Kolíně, Česká státní spořitelna, Česká státní pojišťovna, Okresní Ústav národního zdraví a Okresní správa Sboru národní bezpečnosti.

Chtěl bych popsat všechny obřady a slavnosti, které Sbor pro občanské záležitosti v Kolíně během letošního roku uspořádal, alespoň velmi stručně. Uvedu v pořadí, jak jdou za sebou v životě člověka, od jeho narození až do smrti.

Prvním ze široké škály činnosti Sboru pro občanské záležitosti jsou slavnosti vítání dětí do života. Jako každoročně, tak i letos uvítali zástupci Sboru pro občanské záležitosti první dítě, narozené po začátku nového roku. První Kolínáček se letos narodil v porodnici kolínské nemocnice 1. ledna 1985 večer. Jmenoval se Sabadoš a dostal jméno Lukáš. Členky SPOZ jej přišly uvítat do života na naší planetě a v našem městě Kolíně do kolínské nemocnice a přinesly mu s hezkým přáním i malé dárky a mamince květiny.

Ostatní děti, když už trošku povyroستly, vítal SPOZ jako nové občany města ve slavnostních místnostech kolínské radnice. Přivítal letos 258 dětí a uspořádal pro ně během roku 75 slavností, z toho 33 o sobotách, ostatní v jiné všední dny v týdnu. Slavnostní přivítání dětí do života a do svazku občanů města Kolína prováděli určené zástupci rady Městského národního výboru a v kulturních pořadech při těchto slavnostech vystupovaly děti z mateřských škol a z Lidové školy umění. Přítomny byly i studentky Střední zdravotnické školy v Kolíně,

které děti pochovaly a pohoupaly v kolébce po tu dobu, co maminky podepisovaly slavnostní slib, že dítě řádně vychovají. Slavnosti byly dále přítomny zástupkyně České státní spořitelny, které dětem odevzdaly malé dárky na památku, a členky Českého svazu žen. Někdy se zúčastnili i zástupci podniků, kde rodiče dětí pracují. S dítětem nyní přichází nejen matka, jak tomu bylo před lety, kdy jsme s těmito obřady vítání dětí začínali, ale samozřejmě i otec a často i prarodiče dítěte. Vítání dětí do života a do svazku občanů našeho města je jedním z nejradostnějších obřadů z bohaté a různorodé činnosti SPOZ.

V posledních letech se staly již pravidlem slavnosti na ukončení návštěvy dětí v mateřských školách, na nichž se děti loučí se svou první školou v životě, školou, která jim byla ještě hrou, a kdy je před nimi opravdovská škola, která už bude povinností a prací. Loučí se se svými učitelkami. Při těchto slavnostech, jichž se zúčastňují i rodiče dětí, předvádějí samy děti mateřských škol své kulturní pořady a pomáhají jim v tom pionýři 6. Základní školy a žáci Lidové školy umění. Slavnosti rozloučení s mateřskou školou se konaly letos na začátku června, bylo jich sedmáct a zúčastnilo se jich 396 dětí, které letos opustily kolínské mateřské školy. Je samozřejmostí, že při těchto slavnostech, jako ostatně ani při jiných, nechyběl fotograf, aby dětem i rodičům zajistil trvalou upomínku na tuto milou a krásnou slavnost.

Po prázdninách zasedly tyto děti poprvé do lavic opravdové školy. A to byla opět příležitost pro SPOZ, aby dětem při-

pomněl důležitost okamžiku, kdy mladý člověk stanul na začátku své životní dráhy, kde už mu začíná opravdová práce, kdy zahajuje vážnou přípravu a vzdělání pro svůj celý další život. V těchto chvílích přicházejí členové SPOZ do škol, do slavnostně vyzdobených prvních tříd, a předávají prvňáčkům na upomínku jejich prvního kroku do školy pamětní listy. Letos předali v sedmnácti prvních třídách pamětní listy 533 prvňáčkům na všech kolínských školách.

Z prvňáčka se za dva za tři roky stane pionýrská Jiskřička a potom pionýr či pionýrka. Slib Jisker a pionýrů je další příležitostí k slavnostem, které organizuje SPOZ. Slavnostní slib Jisker se spojen s předáváním odznaků a slib pionýrů s vázáním prvního pionýrského rudého šátku. Na tyto slavnosti přicházejí blahopřát Jiskrám a pionýrům k přijetí do pionýrské organizace zástupci škol, Rady pionýrské organizace, Sdružení rodičů a přátel školy a patronátních závodů a hosty na těchto slavnostech jsou i rodiče dětí. V letošním roce uspořádal SPOZ ve slavnostních prostorách radnice devět slavností pro 314 Jiskřiček a čtyři slavnosti pro 132 pionýry a pionýrky.

Když dítě doroste a dosáhne patnácti let, stává se již občanem československého státu a jako důkaz o svém občanství dostává svůj první občanský průkaz. Již tradičně se tato okolnost stala příležitostí k další slavnosti v životě mladého člověka. SPOZ ve spolupráci s Okresní správou SNB a školami připravoval a prováděl i letos slavnosti předávání občanských průkazů. V minulosti to byla na přípravu celkem snadná záleži-

tost, protože patnáctileté děti byly vesměs v devátých třídách základních škol, ale nyní po školních reformách a zavedení osmitřídnicích základních škol, dosahují patnáctého roku věku až v prvních třídách středních škol a učilišť. Přes tyto natálé těžkosti uspořádal SPOZ letos patnáct slavností s kulturními pořady, na kterých dostalo své první občanské průkazy 402 mladých občanů našeho státu.

V osmnácti letech končí zpravidla mladí lidé studium na středních školách a skládají maturity. Předávání maturitních vysvědčení absolventům kolínských středních škol a středních odborných učilišť, je další ze slavností, které pořádá SPOZ. Jsou to vždy slavnosti radostné, na vysoké společenské úrovni. Studenti vstupují do obřadní síně ve společenském oděvu za zvuků studentského pochodu "Gaudeamus igitur" a ke slavnostní náladě přispívá i to, že slavnost je zahajována státní hymnou. Přítomni jsou zástupci škol, učilišť, Sdružení rodičů a přátel školy, Městského národního výboru a České státní pojišťovny. Přítomni jsou také rodiče maturantů. Kulturní program při těchto slavnostech letos obstarávali žáci Lidové školy umění, Gymnázia a Středního odborného učiliště Tesly Kolín. V roce 1985 uspořádal SPOZ 15 těchto slavností pro 465 maturantů.

Stejně slavnosti pořádá SPOZ i pro učně při předávání výučních listů a vstupu mladých vyučenců do řad dělnické třídy. Při těchto slavnostech byli přítomni zástupci učilišť, vedení podniků a závodů, závodních organizací KSČ, závodních výborů Revolučního odborového hnutí a Sdružení rodičů a přátel

školy. Letos uskutečnil SPOZ šestnáct takových slavností, na kterých převzalo své výuční listy 507 mladých dělníků.

SPOZ nezapomíná ani na další důležitou událost v životě mladého člověka, jakou je nástup do základní vojenské služby. Pořádá slavnosti, při kterých jsou brancům slavnostním způsobem předávány povolávací rozkazy. Ve spolupráci s Okresní vojenskou správou letos uspořádal SPOZ čtyři slavnosti, na kterých z rukou zástupců Okresní vojenské správy v Kolíně převzalo své povolávací rozkazy k nástupu základní vojenské služby 107 branců.

Další akcí, kterou připravil SPOZ ve spolupráci s Okresní vojenskou správou, bylo setkání s vojáky, kteří se vrátili do Kolína po ukončení základní vojenské služby. Konalo se v Kulturním domě pracujících. Zástupci Městského národního výboru a Okresní vojenské správy se také sešli na slavnostním setkání s jedenácti čtrnáctiletými chlapci, kteří se rozhodli studovat na vojenských středních školách.

Když už jsme u těch akcí, týkajících se vojáků, musím připomenout ještě jednu slavnost, kterou připravil SPOZ spolu s Okresní vojenskou správou, a to slavnostní vyřazení záložních vojáků a důstojníků po dovršení šedesáti let, kdy končí jejich vojenská povinnost. Slavnost se konala ve velkém sále Kulturního domu pracujících.

SPOZ se podílel letos také na uspořádání slavnostního slibu učitelů, nastupujících poprvé do učitelské služby, který se konal na zahájení nového školního roku na kolínské radnici.

Jedněmi z nejdůležitějších občanských obřadů, na nichž se SPOZ rovněž podílí, jsou uzavírání manželství. I když je samotný průběh svatebního obřadu pevně stanoven a musí vcelku odpovídat předepsaným úkonům, nachází zde SPOZ svého uplatnění. Působí především v období před vlastním svatebním obřadem pořádáním besed se snoubenci. V průběhu letošního roku uspořádal 9 besed, jichž se zúčastnilo 167 snoubenců.

Činnost Sboru pro občanské záležitosti byla letos o to těžší a náročnější, že musel většinu svých akcí a slavností organizovat v náhradní místnosti, protože ve slavnostní obřadní místnosti kolínské radnice se prováděly rekonstrukční práce na opravě kasetového dřevěného stropu.

SPOZ nezapomínal ani na starší a staré občany města Kolína. Spolu s občanskými výbory, které mají ve svých obvodech nejbližší ke svým spoluobčanům, sledoval jejich životní jubilea a členové sboru spolu s poslanci a členy občanských výborů přicházeli do bytů svých spoluobčanů při jejich životních výročí s blahopřáním a malými dárečky. Takovým způsobem se podílel SPOZ na oslavách dvaceti čtyř jubilejních svateb, 21 zlatých, dvou diamantových a jedné platinové. Tři zlaté svatby se slavily v obřadní síni radnice, ostatní slavili jubilanti v kruhu svých příbuzných ve svých domovech. Ve všech případech však přispěl SPOZ k vyšší společenské i ideové úrovni těchto osobních slavností našich spoluobčanů. Také k životním výročím, 75., 80., 85. a 90. narozeninám přicházeli zástupci SPOZ a zástupci občanských výborů blahopřát kolínským občanům

a po devadesátce při každém dalším výročí narození. Letos tak navštívili v rodinném prostředí 381 jubilantů a každému předali spolu s blahopřáním i malý dárek v ceně 75,-Kčs.

Letos uspořádal SPOZ mimořádnou akci. V rámci oslav 40. výročí osvobození Československa Sovětskou armádou pozval do slavnostní obřadní síně kolínské radnice všechny kolínské občany, narozené v květnu roku 1945, tedy tak staré, jako naše svoboda. Setkání se uskutečnilo 6.května 1985 a zúčastnili se ho též zástupci městských stranických orgánů a funkcionáři Městského národního výboru v Kolíně. Sešlo se 15 občanů našeho města, narozených v květnu 1945. Každý dostal od SPOZ v upomínku památeční list, v jehož záhlaví bylo citováno čtyřverší z básně Stanislava K. Neumanna "Poděkování Sovětskému svazu" a uveden tento text: "V upomínku na slavnostní setkání občanů narozených v květnu 1945 v Kolíně věnuje Městský národní výbor a Sbor pro občanské záležitosti v Kolíně".

Poslední služba, kterou SPOZ poskytuje svým spoluobčanům, je rozloučení se zesnulými ve smuteční obřadní síni na kolínském hřbitově. V roce 1985 se zde uskutečnilo 1 441 rozloučení se zesnulými, při nichž v 19 % případů vystupovali na přání příbuzných zesnulého občana či občanky kněží různých církví. V 95 % všech smutečních obřadů, to znamená i při těch, při nichž byli přítomni kněží, vystoupil zástupce SPOZ a v krátkém projevu se rozloučil se zesnulým jménem všech občanů města Kolína.

Na začátku listopadu, kdy všichni vzpomínáme svých mrtvých a kdy se hřbitovy zaplní květinami, věnečky a chvojím a na hrobech vzplanou svíčky, uspořádal SPOZ spolu se Spolkem přátel

žehu důstojnou pietní vzpomínku na zesnulé jednak ve smuteční obřadní síni hřbitova, jednak u rozptylové loučky.

Zmínil jsem se již, že ^{měl} letos SPOZ práci ztíženou v důsledku uzavření slavnostní obřadné síně v prvním poschodí kolínské radnice, kde se prováděly nutné již opravy a úpravy. Byla zde nově upravena vstupní část z chodby, dosavadní předpokoj slavnostní síně byl rozdělen příčkou na dvě části, přední část slouží dále jako vstup z chodby do síně, druhá část jako místnost pro oddávajícího a matrikářku. Do slavnostní síně zakoupil Městský národní výbor elektrofonické varhany za 32 000,- Kčs, na které doprovází hudbou obřadní svatební akt profesorka Lidové školy umění Eva Kašparová.

V létě letošního roku byl proveden odborný průzkum stavu dřevěného malovaného stropu v obřadní síni a v podzimních měsících byla síň uzavřena a zahájeny restaurační práce, které budou trvat do června příštího roku. Náklad na tyto opravy dosáhne částky třikrát sto tisíc korun.

Pro provádění všech slavnostních obřadů a slavností Sboru pro občanské záležitosti a konání svatebních obřadů po dobu uzavření slavnostní obřadní síně v prvním poschodí radnice byla upravena dosavadní zasedací síň rady MěstNV v přízemí radniční budovy. Tato síň byla vloni rekonstruována včetně restaurace nástropních maleb. Pro slavnostní účely Sboru pro občanské záležitosti byla nyní vkusně a důstojně upravena, takže slavnosti a obřady v ní prováděné nikterak neutrpěly ani na ideové, ani slavnostní ani společenské úrovni.

S prací Sboru pro občanské záležitosti úzce souvisí práce matričního oddělení Městského národního výboru, které vede matriky narození, sňatků a úmrtí, a to nejen pro samotné město Kolín, ale pro celý matriční obvod, do něhož patří ještě dalších 32 obcí a osad v okolí Kolína. Rozsah práce matričního oddělení dokumentuje několik čísel a statistických údajů, které dále uvedu.

Během celého roku 1985 se v porodnici kolínské nemocnice narodilo 788 dětí; je to o 86 dětí méně než loňského roku. Rodiče 302 dětí z tohoto celkového počtu v nemocnici narozených dětí bydleli v Kolíně, narodilo se tedy letos 302 kolínských dětí. Počet dětí, narozených v rodinách bydlících v Kolíně, každým rokem klesá: v roce 1981 se jich narodilo 429, v roce 1982 - 376, v roce 1983 - 324, v roce 1984 - 307 a v roce 1985 se narodilo 302 kolínských dětí. Z těchto dětí bylo letos 9 dvojčat a 50 nemanželských dětí.

V obřadní síni kolínské radnice bylo letos uzavřeno 303 sňatků, o dvacet více než vloni. V osmnácti případech se vdávaly nevěsty mladší osmnácti let; v takových případech musely mít zvláštní souhlas k uzavření manželství od okresního soudu. 81 sňatků uzavírali rozvedení snoubenci, buď jeden z nich, ale většinou oba dva.

Podle platných předpisů mají snoubenci uzavřít sňatek u toho městského nebo místního národního výboru, v jehož obvodě má aspoň jeden z nich trvalé bydliště. V takovém případě jsou všechny sňatkové formality i svatební obřady ze strany národního

výboru prováděny zdarma. Někdy však z nejrůznějších důvodů chtějí mít snoubenci svatbu jinde než doma. Lákají je taková místa, kde se svatební obřady konají ve zvláštním prostředí, na hradech, na zámcích, nebo chtějí mít svatbu v Praze na Staroměstské radnici. Někdy zase chtějí mít svatbu mimo své bydliště z čistě osobních důvodů, jsou proti velké společnosti příbuzných a známých, chtějí mít svatbu tichou, kde je nikdo nezná apod. V takových případech jim národní výbor vyhoví, musejí se sice přihlásit a požádat o uzavření manželství a vyřídit všechny formality u matričního oddělení toho národního výboru v místě bydliště jednoho z nich, a zde dostanou tak zvanou "delegaci" k tomu národnímu výboru, kde chtějí sňatek uzavřít. Za takovou delegaci ovšem musejí zaplatit správní poplatek. V roce 1985 vydalo matriční oddělení Městského národního výboru v Kolíně 94 delegací ke svatebním obřadům jinde, z toho nejvíce, 37 delegací do Kutné Hory, kde se svatební obřady konají v historickém Vlašském dvoře, dále 12 delegací do MNV Mikuláš, který svatební obřady koná na zámku Kačina, 7 do Poděbrad, 9 do Prahy a ostatní k národním výborům v kolínském okrese i mimo. Naproti tomu 43 párů snoubenců se rozhodlo pro svatbu v Kolíně, třebaže měli mít svatbu jinde, přinesli si delegace od národních výborů mnohdy i vzdálených.

V obvodu kolínského matričního oddělení zemřelo letos 891 osob, z toho bylo 328 kolínských občanů.

Matriční oddělení provedlo během roku 1985 do všech tří

druhů matričních knih, knihy narozených, knihy sňatků a knihy zemřelých celkem 1 982 záznamů o narození, sňatcích a úmrtích. Vydalo stejný počet rodných listů, oddacích listů a úmrtních listů s příslušným počtem duplikátů. Kromě toho vydalo dalších 690 duplikátů dokladů dříve vydaných, provedlo ověření 1 072 podpisů a 339 opisů různých listin, vydalo 10 rozhodnutí schvalujících používat rozvedeným ženám příjmení, která měly před rozvodem, a čtyři rozhodnutí o povolení změny příjmení nezletilých dětí po novém sňatku rozvedených manželů a vydalo 24 osobních dokladů pro osoby žijící v cizině.

14.

VEŘEJNÝ POŘÁDEK

Stavem veřejného pořádku ve městě se zabývá každým rokem rada Městského národního výboru v Kolíně a předkládá o něm podrobné zprávy k projednání i plenárnímu zasedání Městského národního výboru. Proti porušování veřejného pořádku ve městě, páchání trestných činů a přečinů, narušování sousedského socialistického soužití vede rada MěstNV spolu s orgány Veřejné bezpečnosti a všemi organizacemi ve městě boj a k tomu účelu také plenární zasedání MěstNV schválilo dne 15. června 1982 "Plán komplexních opatření proti negativním jevům na léta 1982 - 1986" a rada MěstNV 24. května 1983 "Soubor opatření proti neoprávněnému obohacování" a 11. října 1982 uložila orgánům Městského národního výboru a organizacím, které řídí, povinnost oznamovat všechny trestné činy a přečiny orgánům Veřejné bezpečnosti.

OBVODNÍ ODDĚLENÍ VEŘEJNÉ BEZPEČNOSTI

Přímou ochranu veřejného pořádku a boj proti protispolečenským jevům na území města vykonává Obvodní oddělení Veřejné bezpečnosti /OO-VB/ v Kolíně, které má své sídlo v domě čp.180 v Kolíně VI, Kutnohorská ulice. Rajon působnosti OO-VB tvoří vedle území města Kolína ještě několik obcí nejbližšího okolí.

V roce 1985 bylo OO-VB v Kolíně oznámeno celkem 509 trestných činů, z nichž příslušníci oddělení 423 vyšetřili a objasnili, což je vysoké procento 83,1 %. Z celkového počtu 509 trestných činů bylo 430 spácháno na ulicích města a zajímavé je, že dny, ve kterých byl nejvíce zákon přestupován, byly úterý, středa a čtvrtek. 59 trestných činů bylo spácháno pod vlivem alkoholu a 30 trestných činů spáchali recidivisté. V letošním roce bylo v Kolíně spácháno o 72 trestné činy méně než vloni. Pro porovnání: v roce 1982 bylo v obvodu OO-VB spácháno 472 trestných činů, v roce 1983 - 483, v roce 1984 - 581 a letos 509.

Protizákonné jednání menší společenské nebezpečnosti než páchaní trestných činů je páchaní přečinů. Těch bylo v roce 1985 oznámeno OO-VB v Kolíně 367, z toho pracovníci OO-VB objasnili 239 přečinů, to je 65,1 %. Z celkového počtu bylo 341 přečinů spácháno na ulici a nejvíce v pondělí a ve čtvrtek. I u přečinů se jeví letos proti loňsku pokles, a to o 102 případy. Porovnání za poslední čtyři roky ukazuje tento stav v páchaní přečinů: v roce 1982 - 518, v roce 1983 - 571, v roce 1984 - 469, v roce 1985 - 367. Z celkového počtu letošních 367 přečinů bylo 85 případů rozkrádání majetku v socialistickém

vlastnictví. Do oblasti hospodářské trestní činnosti spadalo ze spáchaných trestných činů a přečinů 142 případů, z toho byl jeden případ pašování, 31 případů hospodářské nekázně, 25 případů rozkrádání a 51 případů vykrádání železničních zásilek.

Nejnižší kategorií, měřeno výší společenské nebezpečnosti jednání, jsou přestupky. Zjištěné přestupky se řeší dvojím způsobem: buď je příslušníci OO-VB prošetřují a oznamují k potrestání prokuratuře nebo národním výborům, případně k projednání školám, podnikům nebo jiným úřadům, podle povahy spáchaného přestupku anebo osoby pachatele, buď, a to je ten druhý způsob řešení přestupků, po zjištění přestupku udělí na místě pachateli blokovou pokutu. Protože bloková pokuta může být udělena jen do výše sta korun, jsou přestupky těžšího rázu vždycky oznamovány prokuratuře nebo národním výborům k projednání a pokud jde o těžší přestupky v dopravě, jsou oznamovány příslušné komisi dopravního inspektorátu Okresního velitelství Veřejné bezpečnosti.

Písemnou formou objasňování prošetřilo OO-VB v Kolíně letos 437 přestupků, vesměs narušování veřejného pořádku a občanského soužití a drobných krádeží. Z toho počtu 204 případy oznámilo komisím veřejného pořádku národních výborů, 23 prokuratuře, 10 závodům a 25 školám. Ve srovnání s rokem 1984 se jeví letos nárůst přestupků o 140 případů. Toto zvýšení jde především na vrub zvýšeného postihu osob dopouštějících se výtržností pod vlivem alkoholu a dodaných do Záchytné protialkoholní stanice, zřízené 1. ledna 1984 v kolínské nemocnici. V roce 1985 bylo v této stanici přijato 464 osob, z toho 437 mužů a 37 žen. Do této stanice jsou sváženi opilci ze tří okresů:

kolínského, nymburského a kutnohorského. Na okres Kolín připadlo 70 % všech dodaných osob do záchytné stanice v roce 1985.

V blokovém řízení na místě spáchaného přestupku bylo postiženo v roce 1985 celkem 874 pachatelů pokutami v celkové částce 51 730,-Kčs. Ve srovnání s rokem 1984 bylo letos postiženo o 113 přestupků méně, ale celková částka uložených pokut byla letos o 13 580,-Kčs vyšší než vloni. Projevil se tu přísnější postih osob páchajících přestupky pod vlivem alkoholu a přísnější postih pachatelů drobných krádeží.

Na kolínských komunikacích uložili příslušníci OO-VB za tisíc zjištěných dopravních přestupků pokuty v blokovém řízení v celkové částce 57 370,- Kčs. Proti roku 1984 je to o 389 přestupků méně a částka pokut je o 28 840,-Kčs nižší. V posledních čtyřech letech se vyvíjela situace v dopravních přestupcích na kolínských komunikacích takto: v roce 1982 zjištěno 1 700 dopravních přestupků a celková výše pokut činila 98 180,- Kčs, v roce 1983 zjištěno 1 469 přestupků, výše pokut 100 180,-Kčs, v roce 1984 za 1 369 přestupků bylo uloženo na pokutách 86 210,-Kčs a v roce 1985 za 1 000 zjištěných dopravních přestupků byly uloženy pokuty v celkové částce 57 370,-Kčs.

Kromě vyšetřování trestný činů, přečinů a přestupků pro-
věřovali /odborně se říká "perlustrovali"/ příslušníci OO-VB
v Kolíně 4 074 osoby, vypátrali 12 celostátně hledaných osob,
zajistili 261 osob a předvedli 178 osob.

V úterý 9. dubna 1985 se konala v Kulturním domě pracujících
v Kolíně oslava 40. ^{let} výročí (Sboru národní bezpečnosti /SNB/. Kromě ji-

ných hostí této slavnosti byli přítomni podplukovník Jiří Vo-
dička, první zástupce náčelníka Veřejné bezpečnosti Středočes-
kého kraje, vedoucí tajemník OV KSČ Josef Říha a předseda ONV
v Kolíně Vítězslav Dvořáček. Slavnostní projev přednesl zástup-
ce náčelníka okresní správy SNB v Kolíně podplukovník Antonín
Rovenský. Mimo jiné uvedl, že v roce 1984 se příslušníkům SNB
podařilo objasnit 84 % spáchaných trestných činů, a ocenil po-
moc členů Pomocné stráže Veřejné bezpečnosti.

Nepostradatelným pomocníkem orgánů Sboru národní bezpeč-
nosti je Pomocná stráž Veřejné bezpečnosti /PSVB/. Dne 29.břez-
na 1985 se konal aktiv příslušníků PSVB v sále restaurace v Bě-
lušicích. Zúčastnili se členové PSVB z celého kolínského okre-
su a jako hosté byli přítomni předseda ONV Vítězslav Dvořáček,
vedoucí odboru vnitřních věcí ONV Miloslav Vedral, náčelník
Okresní správy SNB major JUDr.M.Pešek, zástupce náčelníka Okres-
ní správy SNB v Kolíně podplukovník A.Rovenský, zástupce minis-
terstva vnitra ČSR plukovník JUDr.K.Vacek, tajemník okresního
výboru Národní fronty Jan Gláser a náčelníci obvodních odděle-
ní VB v okrese.

V průběhu aktivu byla vyhodnocena okresní soutěž PSVB za
rok 1984. Titul "Vzorná jednotka PSVB" byl přiznán jednotce
ČSD Kolín, ČSD Velký Osek a jednotce PSVB v Nučicích. Vítězem
soutěže o putovní standartu se stal štáb PSVB při obvodním od-
dělení VB v Kolíně a získal současně i Čestné uznání rady
Okresního národního výboru v Kolíně a Okresní správy SNB v Ko-
líně. Na druhém místě se umístila jednotka PSVB při oddělení
okresního dopravního inspektorátu v Kolíně a na třetím místě

obvodní štáb PSVB při obvodním oddělení VB v K_ostelci nad Černými lesy.

SPRÁVNÍ KOMISE MĚSTNV PRO PROJEDNÁVÁNÍ PŘESTUPKŮ

Správní komise pro projednávání přestupků Městského národního výboru v Kolíně projednávala přestupky kolínských občanů podle zákona čís. 60/61 Sb., o úkolech národních výborů v trestním řízení. Během letošního roku projednala 127 případů přestupků a 37 stížností. Přestupky se týkaly především narušování pravidel socialistického soužití, porušování pravidel domovního řádu, rušení nočního klidu, sporů mezi nájemníky a majiteli domů, sporů mezi rozvedenými manželi, žijícími dále ve společném bytě, a potom také stížností na majitele psů, koček a jiných drobných zvířat, chovaných v bytech, na znečišťování společných prostorů v domě. Souhrnná částka pokut, uložených správní komisí pachatelům přestupků, dosáhla letos 22 900,-Kčs a je za poslední čtyři roky nejvyšší. Je to důsledek přísnějšího posuzování přestupků, zejména za opilství anebo přestupků spáchaných pod vlivem alkoholu, kdy komise ukládala vždy nejvyšší možnou pokutu 500,-Kčs. Během letošního roku projednala komise o 28 případů více než vloni a na pokutách uložila o 5 250,-Kčs více. Komise, která je čtyřčlenná, zasedala k projednávání přestupků v letošním roce patnáctkrát.

Vedle správní komise pro projednávání přestupků projednávaly přestupky na svých úsecích i odbory Městského národního

výboru. V roce 1985 pouze odbor výstavby vykázal na tomto úseku činnost, projednal šest přestupků proti stavebnímu řádu a v pěti případech uložil pokuty v celkové výši 1 050,-Kčs.

POŽÁRY V KOLÍNĚ

Na území celého kolínského okresu vzniklo v roce 1985 celkem 69 požárů, při nichž byly úplně zničeny hodnoty za 521 900,-Kčs a rychlými a odbornými zásahy požárníků uchráněny hodnoty za 4 682 000,-Kčs. Při těchto požárech byly tři osoby zraněny. Hlavními příčinami požárů bylo samovznícení uskladněného paliva v patnácti případech, sedm požárů způsobili svou neopatrností kuřáci a pět požárů bylo způsobeno špatnou instalací nebo obsluhou topidel.

Z těchto 69 požárů byla 25 na území města Kolína. Způsobily zde škody za 240 400,-Kčs a zásahem požárníků byly uchráněny hodnoty vyčíslené částkou 1 618 000,-Kčs. Tři osoby byly při nich zraněny. Jedenáct z těchto požárů bylo v kolínské železniční stanici, osmkrát hořelo na Zálabí, z toho dvakrát v Tatře a jednou v Soje. Čtyři požáry byly způsobeny neopatrností kuřáků, jeden způsobily děti. Největší požár vznikl v jednom bytě v panelovém domě v Tisovecké ulici v Kolíně II, zaviněný kuřákem; způsobil škodu za sto tisíc korun.

Ve srovnání s loňským rokem bylo letos o jeden požár v Kolíně více a způsobená škoda byla letos o 142 150,-Kčs vyšší než vloni. Za posledních čtyřlét jsme napočítali v Kolíně 98

požárů, škoda těmito požáry vzniklá činila 403 500,-Kčs, čtyři osoby byly při nich usmrceny a osm lidí bylo zraněno.

Aby se předcházelo vzniku požárů, jsou prováděny v domácnostech, v závodech i podnicích preventivní protipožární prohlídky. V roce 1985 bylo provedeno 696 preventivních prohlídek v obytných domech na Zálabí a 98 ve Štítarech. Základní organizace Svazu požární ochrany ve Štítarech provádí tyto prohlídky již řadu let pravidelně ve všech domech, proto snad nebyl ve Štítarech v posledních letech zaznamenán žádný požár. Základní organizace Svazu požární ochrany v Kolíně vzhledem k malému počtu členů na provádění protipožárních prohlídek ve městě nestačí, proto od loňského roku pomáhají kolínským požárníkům členové občanských výborů, které požárníci zaškolili. Tato spolupráce se osvědčila, počet provedených preventivních protipožárních prohlídek rapidně stoupl.

BOJ PROTI ALKOHOLISMU, TOXIKOMANII, VANDALISMU

Již řadu let se vede úporný boj proti alkoholismu, toxikomanii, fetování /čichání omamných prchavých látek/ a jiným protispolečenským jevům a stále se tyto nešvary šíří, nabývají větších rozměrů, zachvacují více lidí, zejména mladých. Okresní protialkoholní poradna v Kolíně evidovala v roce 1985 v kolínském okrese 387 notorických alkoholiků a toxikomanů, z toho bylo 39 žen. V tomto počtu bylo 206 osob z města Kolína, v tom počtu 21 žen. Protialkoholní léčbu letos absolvovalo

31 notorických alkoholíků, z toho počtu bylo 16 z Kolína. Léčba je buď dobrovolná nebo nařízena soudem nebo příslušným orgánem Okresního národního výboru, buď ambulantní nebo ústavní. Ústavní léčba probíhá v Protialkoholní léčebně v Kosmonosích v okrese Mladá Boleslav.

V záchytné protialkoholní stanici v Kolíně bylo letos přijato 464 osob, z toho bylo 437 mužů, 27 žen, 32 mladistvých a 17 bylo recidivistů. Do této stanice jsou sváženi opilci z okresů Kolín, Nymburk a Kutná Hora, z kolínského okresu je tu asi 70 % z celkového počtu.

Dalším rozšířeným protispolečenským jevem je vandalismus, který se také stále více šíří. Vandalismu se dopouštějí vesměs lidé pod vlivem alkoholu, zpravidla při pozdním návratu z restauračních podniků ve městě. Tak například v dubnu letošního roku vandalové zlámali na Veltrubské ulici sedm mladých stromků a v ulici U nemocnice podřezali pilkou čtyřicet vzrostlých stromů. Pachatelé zjištěni nebyli. O úmyslně poškozených lávkách v parcích, poškozených nebo zničených dopravních značkách ve městě se už ani nemluví. Zpravidla je to dílo mladých lidí, kteří zpravidla posílení alkoholem se stávají v očích svých kumpánů hrdiny a ukazují jim na ničení těchto veřejných zařízení svou sílu. Většinou nebývají zjištěni, a tak jejich opovážlivost roste. Příklady vandalismu ve městě by se za rok dalo najít mnoho.

Negativní protispolečenské jednání se objevuje už i u dětí. Je to především záškoláctví. Konkrétní případy záškoláctví řeší a projednává odbor školství a kultury Městského

národního výboru se správní komisí péče o rodinu a dítě. V roce 1985 provedl 26 pohovorů s rodiči záškoláků a s dětmi a v jedenácti případech uložil rodičům trest napomenutí podle zákona čís. 60/61, ve čtyřech případech stanovil dohled nad výchovou dětí v rodině a ve dvou případech nařídil ústavní výchovu dětí.

OSOBY CIKÁNSKÉHO PŮVODU

Problém těchto přistěhovalců do Kolína, zejména ze Slovenska, byl i v letošním roce stále akutní a zůstal i nadále velmi ožehavý. V současné době žije v Kolíně 83 rodin cikánského původu a v nich je 467 osob, z toho 247 dětí. Počet osob cikánského původu v Kolíně stále roste a téměř denně se mění. V jednotlivých částech města jsou cikánské rodiny ubytovány takto: v Kolíně I - 20 rodin, v Kolíně II - 15, v Kolíně III - 3, v Kolíně IV - 20, v Kolíně V - 24 a v Kolíně VI - jedna rodina. Těch 83 rodin užívá 71 bytů, z toho je 9 bytů I.kategorie, 16 bytů II.kategorie, 14 bytů III.kategorie a 32 bytů IV.kategorie. Na jednoho člena rodiny připadá v průměru obytná plocha 5,5 m². Úroveň bydlení cikánských rodin je nízká a v posledních letech se nezlepšila. 48 cikánských rodin žádá nyní o přidělení bytu. Ve většině případů jde o početné rodiny, kterým by měly být přiděleny byty větších rozměrů, které však nejsou k dispozici. Dalším problémem při přidělování bytů cikánským rodinám, je jejich způsob života. Ve většině pří-

padů v krátkém čase byt úplně devastují a někdy zdemolují i celý dům, takže musí být zbořen, jako například dům čp.66 v ulici Na pobřeží, dům čp. 155 v ulici Na hradbách, dům čp.16 v Čížkově ulici, dům čp. 16 v Pražské ulici, dům čp. 196 v Okružní ulici na Zálabí aj. I přes opatření, která jsou podnikána, cikáni dále ničí byty a domy a náhradu škody na nich nelze vymáhat, jelikož jde vesměs o osoby s invalidním nebo starobním důchodem. Provádí se fotodokumentace bytů před odevzdání k bydlení cikánské rodině a potom, když byt opustí.

Přes tento způsob života cikánských rodin, snaží se jim Městský národní výbor v Kolíně co jen může pomáhat. V roce 1985 sledoval 69 cikánských rodin se 247 dětmi. Shledával v nich závažné nedostatky ve výchově dětí v rodinách, neplnění rodičovských povinností. Šestnáct cikánských dětí muselo být rodinám odebráno a umístěno k výchově jinam, nad patnácti dětmi, které zůstaly v cikánských rodinách, byl nařízen dohled. Z cikánských dětí bylo letos 6 v jeslích, 19 v mateřské škole, 4 ve zvláštní mateřské škole, 34 dětí chodilo do zvláštní základní školy a 37 dětí navštěvovalo normální základní školy; 18 cikánských dětí bylo přijato na střední odborná učiliště. Městský národní výbor věnuje stále zvýšenou pozornost přednostnímu zařazování a docházce dětí do předškolních zařízení, jeslí a mateřských škol, docházce do základních škol, stravování ve školních jídelnách, dodržování hygieny a sleduje chování cikánských dětí ve škole i mimo. Stále zvyšuje počet cikánských dětí ve školních družinách, čímž ovlivňuje i jejich školní prospěch. V odůvodněných případech platí dětem obědy v mateřských školách a ve školních jídelnách. Sociálně slabým

rodičům poskytuje příspěvek na ošacení dětí. Pro starší cikánské děti pořádá spolu s ONV letní rekreačně výchovný tábor, jehož se letos zúčastnilo 11 dětí z Kolína. Problémem zůstává rozmísťování cikánských dětí po ukončení povinné školní docházky. Neustále je třeba překonávat odpor rodičů k dalšímu vzdělávání jejich dětí, chtějí děti ihned zapojit do pracovního poměru, aby vydělávaly. V roce 1985 byli do tříletých učebních oborů přijati 3 cikánští žáci, do dvouletých učebních oborů 2 a do zvláštního odborného učiliště 2 žáci.

Pro mladé cikánské matky se organizovala týdenní školení, jichž se z Kolína zúčastnilo 6 žen. Naučily se základům hospodaření v rodině, vaření a šití.

Na podporách cikánským rodinám vyčerpal Městský národní výbor letos částku 11 551,-Kčs. Tato peníze nebyly ovšem vyplaceny rodinám v hotovosti, ale byly postupně uvolňovány ve prospěch dětí, vynakládány na nákup potravin a ošacení, na placení stravného ve školních jídelnách apod.

Osoby cikánského původu se dopouštějí v Kolíně všech druhů trestné činnosti, a to již od školních dětí počínaje. Většina z nich porušuje školní docházku, toulají se po městě, napadají ostatní děti, kradou jim svačiny, lístky na obědy, peníze a různé školní pomůcky, perou se. Kriminalita osob cikánského původu má svůj počátek již v ranném věku, zejména když ji sami rodiče podporují.

Dalším velkým problémem je alkoholismus dospělých osob cikánského původu, ale v nemalé míře i nezletilých. Většinu násilných trestných činů páchají právě pod vlivem alkoholu. V roce 1985 spáchaly osoby cikánského původu na území města

Kolína 21 trestných činů, 26 přečinů a za spáchané přestupky postihlo OO VB v Kolíně 115 cikánů. Správní komise veřejného pořádku Městského národního výboru v Kolíně projednávala v letošním roce 15 přestupků osob cikánského původu.